

Bureau voor Archeologie Rapport 819

Boschweg 118, Schijndel, gemeente Meierijstad: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase

Colofon

titel: Bureau voor Archeologie Rapport 819. Boschweg 118, Schijndel, gemeente Meierijstad: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase

auteur: F. Roodenburg

autorisatie: A. de Boer (KNA senior prospector)

datum: 5 september 2019

ISSN: 2214-6687

© Bureau voor Archeologie

Koningsweg 244 Utrecht

T 030 245 18 95

E info@bureauvoorarcheologie.nl

I <https://www.bureauvoorarcheologie.nl>

Administratieve gegevens

Projectnummer	2018062501
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Meierijstad
Plaats	Schijndel
Toponiem	Boschweg 118
Centrum locatie (m RD)	157.250; 404.300 (x; y)
Omvang plangebied	3.530 m ²
Kadastrale gegevens	gemeentecode: SDL00, sectie: H, nummer(s): 6167
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	4723153100 (ABU); 4728710100 (ABO)
Soort onderzoek	een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase
Opdrachtgever	Wintraecken Advies D. Wintraecken
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie, F. Roodenburg, A. de Boer, R. Barth
Kaartblad	45D
(RO) kader onderzoek	Wijziging bestemmingsplan
Periode van uitvoering	Juli en augustus 2019
Bevoegde overheid	Gemeente Meierijstad
Deskundige namens bevoegde overheid	Organisatie: Gemeente 's-Hertogenbosch Afdeling SO/Erfgoed
Status goedkeuring bevoegde overheid	Onbekend
Beheerder en plaats van documentatie	Digitale documentatie: ARCHIS en E-Depot Vondstdocumentatie: geen vondsten

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).

Inhoudsopgave

	Samenvatting.....	8
1	Inleiding.....	9
	1.1 Doelstelling en vraagstelling.....	9
2	Bureauonderzoek.....	11
	2.1 Methode.....	11
	2.2 Huidige situatie en beoogde ingreep.....	11
	2.3 Aardkunde.....	12
	2.4 Bewoning en historische situatie.....	13
	2.5 Bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden.....	14
	2.6 Mogelijke verstoringen.....	17
	2.7 Gespecificeerde verwachting.....	17
3	Booronderzoek.....	20
	3.1 Methode.....	20
	3.2 Resultaten.....	21
	3.3 Interpretatie.....	22
4	Waardstelling en Selectieadvies.....	23
5	Conclusie.....	24
6	Advies.....	26
7	Literatuur.....	27
	Figuren.....	29
	Bijlage 1: Boorbeschrijvingen.....	58

Lijst met Figuren

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).....	4
Figuur 2: Archeologische beleidskaart van de gemeente Schijndel. Het plangebied is blauw omrand.....	29
Figuur 3: Luchtfoto 2018.....	30
Figuur 4: Topografische kaart (www.opentopo.nl).....	31
Figuur 5: Foto van het plangebied vanaf de Boschweg in westelijke richting (Google Maps Street View, juni 2018).....	32
Figuur 6: Foto van het plangebied. Verbindingsstuk (rood omrand) tussen pastorie en kerk gezien vanaf de Boschweg in zuidwestelijke richting (Google Maps Street View, juni 2018).....	32
Figuur 7: Bouwtekening van de pastorie, verstrekt door dhr. Van Roosmalen van het parochiebestuur van de R.K. parochie Heilige Michaël.....	33
Figuur 8: Details van funderingen onder de pastorie. De funderingen reiken tussen 50 en 100 cm diep (blauwdrukken verstrekt door het BHIC).....	34
Figuur 9: Locaties van een waterput, septic tank en beerput naast de pastorie (blauwdrukken verstrekt door het BHIC). De beerput is 2,5 bij 2 m en 2 m diep. De regenwaterput is 1,5 bij 2 m en 2 m diep.....	35
Figuur 10: Ontwerptekening van het plangebied.....	36
Figuur 11: Ontwerptekening van de bovengrondse parkeerplaats en ondergrondse parkeergarage. Het ondergrondse deel is met een dikke zwarte lijn omrand.....	37
Figuur 12: Geologische kaart (De Mulder 2003).....	38
Figuur 13: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).....	39
Figuur 14: Hoogte-reliefkaart (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).....	40
Figuur 15: Hoogte-reliefkaart detail (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018)..	41
Figuur 16: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012).....	42
Figuur 17: Figuratieve kaart van Brabant bij "s-Hertogenbosch uit de 17 ^e eeuw (De Wit 1688).....	43
Figuur 18: Tiendkaart van Schijndel uit 1756 (Van de Weijer 1756).....	43
Figuur 19: Kadastraal minuutplan van de gemeente Schijndel tussen 1811 en 1832, sectie B, blad 3 ("Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed", MIN10139B03).....	44
Figuur 20: Topografisch militaire kaart 1850.....	45
Figuur 21: 608-2076-ST. MICHIELSGESTEL-1900.....	46
Figuur 22: 608-2077-ST. MICHIELSGESTEL-1910.....	46
Figuur 23: 608-2078-ST. MICHIELSGESTEL-1919.....	47
Figuur 24: 608-2079-ST. MICHIELSGESTEL-1928.....	47
Figuur 25: De contouren van de huidige bebouwing (zwart, Kadaster 2013), boorpunten en plangebied geprojecteerd op het kadastraal minuutplan tussen 1811 en 1832 ("Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed", MIN10139B03).....	48
Figuur 26: Bouwjaren zoals geregistreerd in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (Kadaster 2013).....	49
Figuur 27: Ongedateerde foto van de situatie voorafgaand aan de bouw van de kerk (Van Schijndel 2004).....	50
Figuur 28: Foto van het plangebied in 1928 voorafgaand aan de bouw van de kerk (Heemkundekring Schijndel 2019). De Jan van Amstelstraat ligt bij de bommenrij.....	50

Figuur 29: Foto tijdens de bouw van de kerk in 1928. Bij de bomenrij ligt de Boschweg (Heemkundekring Schijndel 2019).....	51
Figuur 30: Foto van kerk met pastorie, gedateerd tussen 1928 en 1930 (Heemkundekring Schijndel 2019, Objectnummer P00085.20).....	51
Figuur 31: Foto van de kerk met pastorie tussen 1936 en 1940 (Heemkundekring Schijndel 2019, Objectnummer P00998).....	52
Figuur 32: Foto met pastorie en kerk, gedateerd tussen 1936 en 1954 (Heemkundekring Schijndel 2019, Objectnummer P00997).....	52
Figuur 33: 45D-1956-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.....	53
Figuur 34: 45D-1967-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.....	53
Figuur 35: 45D-1978-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.....	54
Figuur 36: 45D-1988-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.....	54
Figuur 37: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS.....	55
Figuur 38: Boorpuntenkaart.....	56
Figuur 39: Schematische weergave van boorprofielen.....	57

Lijst met Tabellen

Tabel 1: Aardkundige waarden.....	13
Tabel 2: Bekende waarden tot ca. 500 m van het plangebied.....	17

Samenvatting

Bureau voor archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd in verband met sloop- en bouwwerkzaamheden aan de Boschweg 118 te Schijndel.

De vraagstelling van het onderzoek luidt: hoe kan rekening gehouden worden met eventuele archeologische waarden bij de voorgenomen ontwikkeling? Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA, protocollen 4002 en 4003. In het kader van het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied.

In het plangebied worden woningen met bijbehorende ontsluiting gebouwd.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied waarschijnlijk op een dekzandrug ligt in het archeologisch landschap Roerdalslenk. Op de dekzandrug is een bouwlanddek aanwezig. Langs het plangebied loopt de Boschweg, die in ieder geval al sinds de 18^e eeuw aanwezig is. Op het kadastraal minuutplan van het begin van de 19^e eeuw is een boerderij aanwezig. Op dezelfde locatie wordt in 1928 een pastorie in het plangebied gebouwd. De rest van het plangebied is gedurende de Nieuwe tijd in gebruik als landbouwgrond.

In het plangebied zijn zes boringen gezet met einddieptes tussen 120 en 200 cm -mv. Hieruit blijkt dat de bodem in het uiterste noordoosten van het plangebied verstoord is tot 145 cm -mv. In de rest van het plangebied is een bouwvoor aanwezig van 60 tot 110 cm dik. De meeste boorprofielen bestaan uit een bouwvoor (A-horizont) direct liggend op de ongeroerde natuurlijke bodem (C-horizont). In twee boorprofielen in het zuidoostelijk deel van het plangebied is een deels intacte B-horizont aanwezig. De top van deze horizont ligt tussen 60 en 85 cm -mv. Omdat de natuurlijke bodemopbouw deels intact is kunnen op deze plekken archeologische resten aanwezig zijn van het Neolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen. Archeologische resten zullen zich hoofdzakelijk als een sporenniveau manifesteren.

Bureau voor Archeologie adviseert in het zuidoosten van het plangebied, waar een deels intacte bodem aanwezig is, een archeologisch proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren door een gecertificeerd archeologisch bedrijf aan de hand van een door de gemeente goedgekeurd Programma van Eisen (PvE). Eventueel kan ervoor worden gekozen de graafwerkzaamheden te laten begeleiden door de lokale Heemkundekring (Heemkundekring Schijndel). Als dit onderzoek bevestigt dat archeologische resten aanwezig zijn adviseert Bureau voor Archeologie het proefsleuvenonderzoek uit te breiden naar het zuidwesten van het plangebied.

Voor de rest van het plangebied adviseert het Bureau voor Archeologie vrijgave voor de voorgenomen werkzaamheden.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2015. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Meierijstad.

1 Inleiding

Bureau voor Archeologie heeft een archeologisch bureau- en booronderzoek uitgevoerd in verband met bouwwerkzaamheden aan de Boschweg 118 te Schijndel.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de wijziging van een bestemmingsplan.

In het gebied geldt een vastgesteld archeologisch beleid (fig. 2). Het plangebied ligt in een zone met Categorie 2: gebied van archeologische waarde. Bodemingrepen in deze zone in principe niet toegestaan. Indien bodemingrepen niet kunnen worden vermeden is archeologisch onderzoek vereist wanneer het oppervlak van het projectgebied groter is dan 100 m² en de ingreep dieper reikt dan 30 cm beneden het maaiveld.

Het plangebied staat afgebeeld in fig. 10. Het plangebied heeft een oppervlak van ca. 3.530 m². De beoogde ontwikkeling leidt tot een bodemverstoring tot méér dan 30 cm. Hiermee overschrijdt het plan de vrijstellingscriteria en geldt de verplichting om een onderzoek op de locatie uit te voeren.

Het onderzoeksgebied is een zone met straal van circa 500 m om de ontwikkeling heen.

Het onderzoek is uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000,¹ in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1).

1.1 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting. Het doel van het veldonderzoek is het controleren en verfijnen van de archeologische verwachting zodat een beslissing genomen kan worden over hoe met eventuele archeologische waarden rekening moet worden gehouden bij de voorgenomen werkzaamheden.

Het veldonderzoek is uitgevoerd als booronderzoek (IVO – O) en betreft de verkennende fase. Met het verkennende veldonderzoek wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd.

De volgende onderzoeksvragen zijn in dit onderzoek gebruikt:

1. Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?
2. Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?
3. Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?
4. Zijn er potentiële archeologische niveaus, en zo ja, wat is de aard, diepteligging en verbreiding hiervan?

¹ <https://www.kiwa.nl/upload/certificate/00094278.pdf>

5. Indien er (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:
 - a) Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?
 - b) Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA 4.1, protocol 4002.²

In het kader van het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied te komen. Eerst wordt het plan- en onderzoeksgebied vastgesteld en het onderzoek gemeld bij ARCHIS. Daarna wordt achtereenvolgens de aardkundige, archeologische en historische context van het te onderzoeken gebied bestudeerd. Deze gegevens leiden tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. In de gespecificeerde verwachting worden de mogelijk aanwezige archeologische waarden beschreven in termen van onder meer diepteligging, omvang, ouderdom en conservering.

De genoemde stappen leiden tot onderhavig rapport en het openbaar maken van de resultaten bij Archis en het E-depot voor de Nederlandse Archeologie.³ In de hierna volgende hoofdstukken worden de belangrijkste onderzoeksgegevens gepresenteerd. De Heemkundekring Schijndel en het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) zijn gecontacteerd.

Van alle afgebeelde kaarten is het noorden boven, tenzij anders aangegeven.

2.2 Huidige situatie en beoogde ingreep

Het plangebied ligt in de gemeente Meierijstad in de plaats Schijndel. De locatie ligt aan het adres Boschweg 118.

Het plangebied ligt direct ten oosten van de kerk 'Onze Lieve Vrouwe van de Heilige Rozenkrans' en het achterliggende kerkhof (fig. 3 en 4). De kerk is niet meer in gebruik als religieus gebouw.

In het plangebied staat de (voormalige) pastorie die via een tussenstuk met de kerk was verbonden (fig. 5 en 6). Het pastoriegebouw heeft een fundering van 50 tot 100 cm diep (fig. 7 en 8). De achterzijde van de pastorie is onderkelderd, de top van de keldervloer bevindt zich op 200 cm -mv. Naast en achter de pastorie liggen een waterput (150 x 200 x 200 cm), beerput (250 x 200 x 200 cm) en een septic tank (fig. 9). Ten zuidoosten van de pastorie staat een muur met poort en een schuur die het terrein van de pastorie in tweeën deelt.

Vanaf de Boschweg loopt een inrit naar de zuidzijde van de pastorie. Daar bevindt zich een met grind verhard parkeerterrein. Tussen de pastorie en Boschweg bevindt zich een grasveld met enkele bomen en struiken. Het terrein ten noorden van de pastorie is een grasveld waarop een Christusbeeld staat en een uitbouw (kapel) van de kerk. Naast de kapel en de oostzijde van de kerk staan enkele bomen en struiken.

Het terrein achter de pastorie is een verwaarloosd grasveld met enkele bomen en struiken. Het grasveld wordt langs drie zijden begrensd door een haag. Achter de haag bevinden zich aan de zuid- en oostzijde woningen. Ten westen van het

² SIKB 2018

³ Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Data Archiving and Networking Services

grasveld ligt een begraafplaats achter de haag.

Het plangebied heeft een onregelmatige vorm. Het plangebied is maximaal 100 m lang en 60 m breed. Het plangebied heeft een omvang van 3.530 m².

De beoogde ingreep bestaat uit de bouw van woningen op het terrein achter de pastorie (fig. 10). Onder de woningen wordt een kelder met ruimte voor het parkeren van auto's en fietsen en opslag (bergingen) gerealiseerd. Ten zuidoosten van de pastorie wordt een (bovengrondse) parkeerplaats aangelegd met een verbinding naar de ondergrondse parkeerplaats. Tussen de kerk en pastorie wordt een voetpad aangelegd dat de huizen met de Boschweg verbindt.

De precieze diepte van de ingrepen is onbekend omdat het plan zich nog in de ontwerpfase bevindt.

2.3 Aardkunde

De aardkundige gegevens staan samengevat in tabel 1.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Roerdalslenk'.⁴

Gedurende het Pleistoceen zijn leem en zand afgezet door vlechtende rivieren (fig. 12). In ijstijden heeft Nederland een koud en droog klimaat en is het landschap dun begroeid. De wind krijgt vrij spel en vormt grootschalige zandverstuivingen waardoor een zanddek kan ontstaan (het Laagpakket van Wierden). Het dekzand nabij het plangebied is in vlakten en ruggen afgezet. Door bebouwing kunnen de oorspronkelijke natuurlijke landschapsvormen niet meer worden bepaald (fig. 13). Op basis van de hoogte-reliëfkaart kan worden afgeleid dat het plangebied waarschijnlijk op een dekzandrug ligt waarop mogelijk landbouwgronden zijn aangelegd (fig. 14). Het maaiveld in het plangebied ligt tussen 7,7 en 8,1 m NAP (fig. 15). Het terrein tussen de Boschweg en pastorie is waarschijnlijk 30 tot 40 cm opgehoogd bij bouwwerkzaamheden.⁵

De bodemsoort en de grondwatertrap in het plangebied zijn niet bepaald wegens de aanwezige bebouwing (fig. 16).

Bij het Bodemloket is geen informatie over het plangebied beschikbaar.⁶ Omgevingsrapportage Noord-Brabant meldt dat voor het plangebied geen informatie beschikbaar is. In een straal van 25 meter rond het plangebied hebben een klompenmakerij, een benzine-servicestation, een houtmeubel en -warenfabriek en een stortplaats voor industrieel afval gestaan die mogelijk bodemverontreinigingen hebben veroorzaakt. Naar verwachting hebben deze activiteiten geen verontreinigingen in het plangebied veroorzaakt.⁷

Bron	Situatie plangebied, omschrijving
Geologie (fig. 12)	Geologische Overzichtskaart 1 : 250 000. ⁸ Bx6: Formatie van Boxtel met een dek van het Laagpakket van Wierden; fluvioperiglaciale afzettingen (leem en zand) met een zanddek (Bx6)
Bodemkunde (fig. 16)	Bebouwing (bebouwd)
Geomorfologie (fig. 13)	Bebouwing (Beb)

4 Rensink e.a. 2015

5 De Mulder 2003

6 Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu

7 Provincie Noord-Brabant e.a. 2019

8 De Mulder 2003

AHN (fig. 14 en 15)	Het plangebied ligt tussen 7,7 en 8,1 m NAP.
---------------------	--

Tabel 1: Aardkundige waarden.

2.4 Bewoning en historische situatie

Het plangebied ligt mogelijk op een dekzandrug die waarschijnlijk tijdens de laatste ijstijd is ontstaan. Dit houdt in dat het plangebied vanaf het Paleolithicum bewoond kan zijn geweest.

Het plangebied ligt ongeveer 700 meter ten noordwesten van de historische kern van Schijndel (zie archeologisch terrein 16.858 in paragraaf 2.5). De oudste historische vermelding van het dorp Schijndel stamt uit 1233. Het dorp heette toen Scinle mere, bronnen uit de 14^e eeuw geven de naam Skinle of Scijnle. De naam is een samenstelling van *le*, afgeleid van *lo*, wat licht, open bos betekent, en *scin*, waarvan de betekenis onbekend is. Mogelijk is het een afleiding van *skīna* (schijn/glans) of *schin* (schors/schilfers). De tweede betekenis lijkt het meest waarschijnlijk in verband met eikenschorswinning voor de leerlooierij.⁹

De oudste historische kaarten waar Schijndel op voorkomt zijn figuratief en geven slechts een algemeen beeld van de situatie (fig. 17). De Tiendkaart uit 1756 geeft een gedetailleerd beeld weer van de situatie (fig. 18). De Boschweg staat reeds op deze kaart en in het plangebied staan weilanden ingetekend. Het plangebied is mogelijk bebouwd geweest in de 18^e eeuw.

Op het kadastraal minuutplan tussen 1811 en 1832 staan twee gebouwen in het midden van het plangebied, ongeveer ter plaatse van de huidige pastorie (fig. 19). Ten noorden en oosten van de gebouwen staan opgaande bomen. De rest van het plangebied is in gebruik als bouwland.

De huizen staan niet weergegeven op de topografisch militaire kaart uit 1850, maar wel op het Bonneblad uit 1900 (fig. 20 en 21).

De kerk en pastorie zijn in 1928 gebouwd. De begraafplaats is in dezelfde periode aangelegd. Voor zover bekend heeft deze zich nooit tot in het plangebied uitgestrekt. Van de bouw zijn foto's beschikbaar gesteld door de heemkundekring (fig. 22, 23, 24 en 26). Het plangebied is in 1928 in gebruik als bouwland (fig. 28). De bouwput voor de pastorie is ongeveer 1,5 m diep (fig. 7). Op één van de foto's die tijdens de bouw is gemaakt kan één van de huizen of boerderijen aan de Boschweg worden gezien (fig. 29). Dit is waarschijnlijk de bebouwing die ook op het Bonneblad van 1928 staat afgebeeld (fig. 24).

De pastorie is deels gebouwd op de bebouwing zoals die op het kadastraal minuutplan staat afgebeeld. Resten van de bebouwing kunnen nog achter (ten zuiden van) de pastorie aanwezig zijn (fig. 25).

Tussen de Boschweg en de kerk en pastorie hebben een bomenrij, sloot en heg gestaan (fig. 30 en 31). Het terrein achter de pastorie lijkt in gebruik te zijn geweest als grasveld of weide (fig. 32). In de loop van de 20^e eeuw wordt het terrein geleidelijk omsloten door bebouwing (fig. 33, 34, 35 en 36). De situatie in het plangebied zelf verandert vrijwel niet.

⁹ Van der Sijs 2010

2.5 Bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden

Archeologische terreinen, waarnemingen en onderzoeksmeldingen staan weergegeven in fig. 37 en staan toegelicht in tabel 2. De belangrijkste bevindingen worden in de lopende tekst samengevat.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Het plangebied is niet eerder archeologisch onderzocht.

Bij onderzoeken in de omgeving van het plangebied bleek de bodem grotendeels verstoord te zijn:

- Op ongeveer 120 meter ten zuidoosten van het plangebied is een bureau-, boor- en proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (zaken 2.300.264.100, 2.309.620.100, 2.324.832.100). Ondanks de aanwezigheid van een deels intacte podzolbodem en vondst van twee vuursteenafslagen tijdens het booronderzoek bleek tijdens het proefsleuvenonderzoek dat geen behoudenswaardige resten in het plangebied (meer) aanwezig zijn.
- Bij twee onderzoeken op ongeveer 140 en 250 m ten westen van het plangebied bleek de bodem grotendeels te zijn verstoord en is geen vervolgonderzoek geadviseerd (zaken 2.098.195.100 en 2.268.910.100). Hetzelfde geldt voor een onderzoek op 450 m ten zuiden van het plangebied (zaak 2.095.773.100).
- Bij twee onderzoeken aan de straten Stamhuis en Meijgraaf op ongeveer 500 m ten zuidwesten van het plangebied is een deels intacte bodem aangetroffen in de vorm van een B-horizont (zaken 2.055.531.100 en 4.659.107.100). Voor het onderzoek langs de straat Stamhuis is geen vervolgonderzoek aanbevolen. Voor het onderzoek aan de Meijgraaf is geadviseerd het deels intacte terrein te onderzoeken door middel van proefsleuven.

Het plangebied ligt op de archeologische beleidskaart van Schijndel in een zone van Categorie 2: Gebied van archeologische waarde (fig. 2). Dit zijn terreinen waar bij eerder (bureau)onderzoek is aangetoond dat concentraties archeologische resten in het terrein aanwezig kunnen zijn.

De Heemkundekring Schijndel is gecontacteerd. Daarnaast is contact geweest met dhr. Van Roosmalen, bestuurslid gebouwen- en begraafplaatsbeheer van de R.K. Parochie van de Heilige Michaël die het terrein voorheen in beheer had.

Dhr. Beijers en Van de Brand van de historische werkgroep van de heemkundekring melden dat de bouw van de kerk (Onze Lieve Vrouwe van de Heilige Rozenkrans) in 1928 is begonnen en in 1929 is afgerond. In de kadastrale gegevens van 1924 is aangegeven dat het terrein daarvoor als bouwland in gebruik is. Dhr. Van Kaathoven, bestuurslid van de Heemkundekring Schijndel, meldt dat bij de bouw van de kerk zand is opgebracht omdat het terrein laag en nat was. In het zand is een Romeinse olielamp gevonden (losse vondstlocatie 1.069.409, ARCHIS plaatst deze vondst niet op het kerkterrein). Het is echter onduidelijk of de olielamp uit de bodem afkomstig is of uit het opgebrachte zand. Tussen 1954 en 1955 is de kerk uitgebreid met de huidige toren. De uitbouw van de kerk die in het plangebied staat is een doopkapel. In

1954 is het gebouw uitgebreid met een voorgevel en toren. Sinds 2013 is de kerk niet meer als religieus gebouw in gebruik.

Dhr. Van Roosmalen meldt dat de pastorie sinds 2002 niet meer als zodanig in gebruik is en bevestigt dat de kerk sinds 2013 geen religieuze functie meer heeft. Op de locatie van de (voormalige) pastorie, Boschweg 114, heeft een woonhuis gestaan dat op oude foto's nog te zien is (fig. 27 en 29). Het terrein achter de pastorie is een moes- en bloementuin geweest. Voor ongeveer de afgelopen 25 jaar is het uitsluitend met gras begroeid.

In het plangebied staan geen bekende (ondergrondse) bouwhistorische waarden geregistreerd.¹⁰

In het plangebied zijn geen bekende militaire erfgoedwaarden aanwezig.¹¹

Archeologische terreinen
16.858 - Schijndel - Terrein van hoge archeologische waarde Terrein met de oude dorpskern van Schijndel, gebaseerd op Van Deventer kaarten uit de 16^e eeuw en de Bonnebladen uit de 19^e en begin 20^e eeuw. Bewoond in de Middeleeuwen vóór 1250 n. Chr. Ook kunnen sporen van oudere bewoning aanwezig zijn. Hierbij moet rekening gehouden worden dat bewoning in de Vroege en Volle Middeleeuwen een meer dynamisch karakter heeft, dit betekent dat sporen van oudere bewoning ook buiten de begrenzing van het terrein kunnen liggen.
Zaken (incl. evt. bijbehorende vondsten)
2.055.531.100: Meierijstad, Schijndel, Boschweg, booronderzoek Vanwege de aanwezigheid van een esdek heeft het gebied een hoge archeologische verwachting. Enkele waarnemingen uit de omgeving van het plangebied stammen uit het Neolithicum tot en met de Romeinse tijd. Tijdens het booronderzoek bleek dat de bodem verstoord is in het grootste deel van het plangebied. De bovenlaag bestaat uit (donker)bruingrijs, matig fijn, zwak siltig zand en is 60 tot 130 cm dik en bevat onder andere baksteen, puin en plastic. In drie van de twaalf boringen is een podzolprofiel deels bewaard gebleven. Hier is een B-horizont van 10 tot 20 cm dik aanwezig. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.¹² 2.095.773.100: Meierijstad, Schijndel, Borne, booronderzoek In vrijwel het hele plangebied zijn de verwachte hoge zwarte enkeerdgronden aangetroffen. Het bodemprofiel blijkt in het merendeel van de boringen in meer of mindere mate dieper verstoord dan het esdek, waarschijnlijk ten gevolge van egalisatiewerkzaamheden, verkavelingsactiviteiten, kleinschalige akkerbouw en boomteelt. Op grond van de matige tot sterke versterking van het bodemprofiel en op grond van het ontbreken van duidelijke archeologische waarden, worden ten aanzien van het plangebied geen aanbevelingen voor behoud van archeologische waarden en/of een vervolgonderzoek gedaan.¹³ 2.098.195.100: Meierijstad, Schijndel, Huize Lidwina, booronderzoek Het plangebied heeft vanwege de aanwezigheid van een beschermend dek van hoge zwarte enkeerdgronden een middelhoge tot hoge archeologische verwachting. Uit veldonderzoek blijkt dat het dek van enkeerdgronden is tussen 60 en 120 cm dik is. In het oostelijke deel van het plangebied is nog een oorspronkelijk podzolprofiel aanwezig. Hier zullen echter geen geplande bodemverstoringen plaatsvinden. In de rest van het plangebied is de bodem verstoord of ligt het akkerdek direct op de C-horizont. Daarom wordt aanbevolen geen vervolgonderzoek uit te voeren tenzij bodemverstoringen werkzaamheden in het oosten van het plangebied plaatsvinden.¹⁴ 2.144.064.100: Meierijstad, Schijndel, Brouwhuisstraat, booronderzoek Het rapport ontbreekt in ARCHIS en DANS. 2.268.910.100: Meierijstad, Schijndel, EBC Noord, Corn. Trompstraat, booronderzoek In het plangebied is een pakket opgebrachte grond aanwezig tussen 70 en 120 cm dik. De opgebrachte grond ligt direct op Brabantse leemgrond. Waarschijnlijk is het afgegraven ten behoeve

10 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017

11 Stichting RAAP 2017; Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2016

12 Boer 2007

13 Verelst 2005

14 Boer 2006

van leemwinning. Er is daarom geen verder onderzoek aanbevolen.¹⁵

2.300.264.100: Meierijstad, Schijndel, Boschweg 61-67, bureauonderzoek

Vanwege de ligging op een laatpleistocene dekzandrug heeft het plangebied een grote kans op aanwezigheid van archeologische resten uit alle perioden, maar met name de Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Deze kunnen goed bewaard zijn gebleven onder een oude akkerlaag. Er is aanbevolen een vervolgonderzoek uit te voeren (zie zaak 2.309.620.100).¹⁶

2.309.620.100: Meierijstad, Schijndel, Boschweg 61-67, booronderzoek

Uit het booronderzoek blijkt dat in het oosten van het plangebied deels intacte podzolbodems aanwezig zijn. Deze bestaan uit een humeus dek van 60 tot 105 cm dik. De B-horizont is opgenomen in het dek. In één boring is een deels intacte B-horizont aangetroffen. In vergelijking met de overige profielen kan worden afgeleid dat het oorspronkelijke maaiveld 30 tot 35 cm is afgetopt. Er bestaat daarom een kans dat archeologische resten bewaard zijn gebleven. Daarnaast zijn twee vuursteenafslagen aangetroffen. Op basis van dit resultaat is een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven geadviseerd (zaak 2.324.832.100).¹⁷

2.324.832.100: Meierijstad, Schijndel, Boschweg 61-67, proefputten/proefsleuven

In het plangebied zijn twee werkputten gegraven. In beide werkputten bestaat de C-horizont uit licht bruin-geel grof zand met wat bioturbatie en restanten van een B-horizont. De bodem is minimaal 60 cm beneden het huidige maaiveld verstoord. Er zijn voornamelijk sporen van esgreppels, spitsporen en kuilen aangetroffen. De meeste zijn van recente datering. Er is één vondst gedaan: een scherp witbakkend aardewerk uit de 19e of 20e eeuw. Er is geen sprake van een vuursteenconcentratie, in tegenstelling tot de verwachting van het booronderzoek. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.¹⁸

4.659.107.100: Meierijstad, Schijndel, Meierijstad Schijndel Meijgraaf 10, bureauonderzoek

Bureau- en booronderzoek zijn gecombineerd in één rapport (zaak 4.660.370.100).

4.660.370.100: Meierijstad, Schijndel, Meierijstad Schijndel Meijgraaf 10, boring

Tijdens het booronderzoek is vastgesteld dat een groot deel van de bodem in het recente verleden rigoureuus is geroerd en mogelijk afgetopt. Er zijn geen sporen van bewoning of archeologische indicatoren aangetroffen. In een deel van het plangebied is een deels intacte B-horizont aangetroffen, hier zijn mogelijk archeologische resten bewaard gebleven. Voor dit deel is aanbevolen een proefsleuvenonderzoek uit te voeren.¹⁹

Vondstlocaties los

1.079.751: Meierijstad, Schijndel, Weidonk, Niet-archeologisch

Bij een "oude hoeve" zijn twee fragmenten van een 18^e-eeuwse roomkan gevonden (roodbakkend, geglaazuurd met slibversiering op de hals)

1.079.762: Meierijstad, Schijndel, Boschweg, Niet-archeologisch graafwerk

In de jaren '50 van de 20^e eeuw zijn bij het graven van de fundering van een huizenrij een holle boomstam gevonden die dienst heeft gedaan als put. De boomstam had een doorsnee van 90 cm en was 300 tot 350 cm hoog. De randen waren 10 tot 12 cm dik. De put hoorde waarschijnlijk bij een inmiddels verdwenen boerderij. Er zijn geen vondsten geregistreerd, de datering is onbekend en wordt in de Middeleeuwen geschat.

1.069.409: Meierijstad, Schijndel, Boschweg; Boswegse kerk, Niet-archeologisch: graafwerk

Op een berg zand, die is aangevoerd van een zandrug op circa 200 m ten westen van de kerk, is een complete Romeinse olielamp gevonden. Deze wordt in de 1^e of 2^e eeuw n. Chr. gedateerd. Op de lamp staat een afbeelding van een hond.

1.079.807: Meierijstad, Schijndel, Hopstraat, Indirect: archief

Verdwenen hoeve. Plaats bepaald aan de hand van de Tiendkaart uit 1757. Bij deze vondstlocatie zijn geen vondsten geregistreerd.

1.079.809: Meierijstad, Schijndel, Hoeve Wijdonk, Indirect: archief

Aan de hand van de Tiendkaart uit 1757 heeft op deze locatie een boerderij gestaan. Bij deze vondstlocatie zijn geen vondsten geregistreerd.

1.079.829: Meierijstad, Schijndel, Hopstraat, Indirect: archief

Verdwenen hoeve. Plaats bepaald aan de hand van de Tiendkaart uit 1757. Bij deze vondstlocatie zijn geen vondsten geregistreerd.

15 Benerink en Uleners 2010

16 Kramer 2010

17 Voeten 2011

18 Kemme 2011

19 Roodenburg 2019

1.079.877: Meerijstad, Schijndel, Weidonk, (veld)kartering
In 2001 zijn bij een veldkartering door de Archeologische Vereniging Kempen en Peelland (AWN afdeling 23) de volgende vondsten geregistreerd: Negen fragmenten Siegburg, Keuls en Langerwehe steengoed uit de 15 ^e tot 17 ^e eeuw. Roodbakkend bouw materiaal (dakpannen en baksteen) uit de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd. 25 fragmenten roodbakkend en geglaazuurd aardewerk dat in de Vroege tot Midden Nieuwe tijd is gedateerd, het kan voornamelijk in de 16 ^e eeuw worden geplaatst. Een mogelijke gietmal uit de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd. Een pijpfragment met stempel uit de Nieuwe tijd. Een lepelsteel en een stuk kistbeslag. Twee munten uit de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd (een cent en oort van Brabant).
Gemeentelijke kaart
Categorie 2: gebied van archeologische waarde
Bouwhistorische waarden
Geen.

Tabel 2: Bekende waarden tot ca. 500 m van het plangebied.

2.6 Mogelijke verstoringen

Mogelijke verstoringen kunnen zijn veroorzaakt door de bouw van de kerk en pastorie en de demping van de voormalige sloot langs de Boschweg.

2.7 Gespecificeerde verwachting

Het plangebied ligt mogelijk op een dekzandrug op ongeveer 700 meter ten noordwesten van de historische kern van Schijndel. De dekzandrug is waarschijnlijk tijdens de laatste ijstijd ontstaan en kan vanaf het Paleolithicum zijn bewoond. In het plangebied is mogelijk een (restant van) een landbouwdek aanwezig. Op de Tiendkaart uit 1757 staat mogelijk bebouwing in het plangebied, op de kadastrale minuut tussen 1811 en 1832 staan ongeveer ter plaatse van de huidige pastorie twee huizen. In 1928 wordt een pastorie in het plangebied gebouwd. In de 20^e eeuw verandert de situatie in het plangebied niet.

De verwachting wordt als volgt gespecificeerd:

Niveau 1: Dekzandrug

1: Datering

Paleolithicum tot en met Vroege Middeleeuwen.

2: Complextype

In het plangebied kan een breed scala aan complextypen aanwezig zijn van archeologische resten uit de periodes van jagers-verzamelaars, landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen.

3: Omvang

De omvang van archeologische resten uit de periode van jagers-verzamelaars is klein. De omvang van archeologische resten uit de periode van de vroege landbouwsamenlevingen is variabel (klein tot groot). Dit betreft de complextypen bewoning (al dan niet met monumentaal karakter) en economie. Archeologische resten uit de periode late landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen zijn tevens variabel, boerderijen en huisplaatsen zijn gemiddeld enkele honderden

vierkante meters. Sommige complextypen kunnen zich ook als puntelementen manifesteren (begravingen, depots).

4: Diepteligging

Onbekend. Bij onderzoeken uit de omgeving bestaat de top van de bodem meestal uit een humeus dek van minimaal 60 cm dik.

5: Gaafheid en conservering (fysieke kwaliteit)

De geologische situatie is stabiel en er zullen waarschijnlijk weinig veranderingen hebben plaatsgevonden sinds de laatste ijstijd. De natuurlijke top van de dekzandrug is, samen met oppervlaktevondsten en ondiepe sporen, waarschijnlijk opgenomen in een landbouwdek. Diepere sporen (zoals paalkuilen en waterputten) kunnen goed bewaard zijn gebleven en liggen mogelijk beschermd onder een landbouwdek. Organische archeologische resten zijn waarschijnlijk slecht bewaard gebleven gezien de relatief hoge zuurgraad van zand. De grondwatertrap is onbekend.

6: Locatie

Hele plangebied.

7: Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken):

Archeologische resten kenmerken zich door een sporen niveau. Archeologische resten uit alle perioden kunnen hierin aanwezig zijn. Daarnaast kunnen ook puntvondsten aanwezig zijn.

8: Mogelijke verstoringen

Door bouw- en sloopactiviteiten kunnen archeologische resten zijn vergraven.

Niveau 2: Landbouwdek

1: Datering

Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

2: Complextype

Archeologische resten uit de periode van staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie (landbouw), infrastructuur en rituelen. In het bijzonder kunnen resten aanwezig zijn van de bebouwing die op het kadastraal minuutplan staan afgebeeld.

3: Omvang

In het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn van huisplaatsen van enkele honderden vierkante meters. Resten van landbouw zullen zich voornamelijk beperken tot een akkerdek en lijnelementen zoals sloten en greppels. Resten gerelateerd aan rituelen en begravingen zullen voornamelijk uit puntvondsten bestaan.

4: Diepteligging

Vanaf het maaiveld.

5: Gaafheid en conservering (fysieke kwaliteit)

Archeologische resten kunnen goed bewaard zijn, met uitzondering van organische resten wegens de relatief hoge zuurgraad van zand. De grondwatertrap is onbekend.

6: Locatie

Hele plangebied. Eventueel aanwezige huisplaatsen zullen voornamelijk langs de Boschweg liggen.

7: Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken):

Archeologische resten kenmerken zich door een sporen niveau. Daarnaast kunnen ook puntvondsten aanwezig zijn.

8: Mogelijke verstoringen

Door bouw- en sloopactiviteiten kunnen archeologische resten zijn vergraven.

Specificatie LS05 van de BRL4000 verplicht dat aansluitend op het formuleren van de gespecificeerde verwachting een onderzoeksstrategie wordt opgesteld om deze verwachting te toetsen aan de feiten gebruik makend van het stroomdiagram van protocol 4003 Inventariserend veldonderzoek. Er van uitgaande dat de archeologische resten zich manifesteren als een sporenlaag kan deze worden opgespoord door middel van een proefsleuvenonderzoek. De aard- en intactheid van het bodemprofiel is momenteel echter nog onbekend, dit kan nader worden bepaald door middel van verkennende boringen.

3 Booronderzoek

3.1 Methode

Het veldonderzoek is uitgevoerd zoals voorgeschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1,²⁰ in het bijzonder het hoofdstuk "protocol 4003 inventariserend veldonderzoek overig".

Het veldonderzoek bestond uit een inventariserend veldonderzoek (specificatie VS03), verkennende fase.

De boringen zijn gezet met het doel de bodemopbouw te verkennen. Met de verkenning wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd.

Onderbouwing onderzoeksmethode

Deze methode is toegepast omdat nog onvoldoende informatie over de bodemopbouw beschikbaar is om te kunnen beslissen of en welk type karterend onderzoek eventueel uitgevoerd kan worden.

Operationalisering

De werkwijze in het veld was als volgt:

Boortype: 7 cm Edelmanboor.

Aantal boringen: Zes.

Boordiepte: De boringen zijn gezet tot in de ongeroerde C-horizont, met einddieptes tussen 120 en 200 cm -mv.

Grid: De boringen zijn verspreid in het plangebied geplaatst, rekening houdend met de toekomstige verstoringen.

Waarnemingswijze: Het sediment is met de hand bemonsterd en met het blote oog onderzocht door het te versnijden en te verbrijskelen. Relevante lagen zijn gezeefd met een 4 mm zeef. De opgeboorde grond is systematisch uitgelegd op een plastic zeil. Representatieve uitgelegde boorprofielen zijn gefotografeerd.

Classificatie bodemtextuur en archeologische indicatoren: De opgeboorde grond is beschreven op basis van de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1 (ASB 1.1), dit omvat NEN 5104.²¹

Locatie bepaling X en Y: De X en Y coördinaten van de boringen zijn bepaald door middel van een GPS met WAAS en GLONASS correctie met een nauwkeurigheid van 3 m.

Hoogte bepaling: De Z coördinaat is na afloop van het veldwerk bepaald aan de hand het AHN.²²

²⁰ SIKB 2018

²¹ Bosch 2008; Nederlands Normalisatie Instituut 1989

²² Kadaster en PDOK 2014

De gegevens zijn digitaal in het veld geregistreerd. Het veldwerk is uitgevoerd op 29 augustus 2019 door A. de Boer (KNA Senior Prospector) en F. Roodenburg (junior archeoloog).

Voorgaand aan het veldwerk is een plan van aanpak opgesteld. Het Plan van Aanpak is geregistreerd in ARCHIS3.

3.2 Resultaten

De locaties van de boringen zijn in fig. 38 weergegeven. De boorgegevens staan in Bijlage 1. Met de gegevens is een schematische doorsnede gemaakt. Deze is weergegeven in fig. 39.

Het bodemmateriaal bestaat grotendeels uit zand. Al het aangetroffen zand is kalkloos, zwak siltig, matig fijn, matig afgerond en heeft een matig kleine spreiding.

Onder andere op basis van de textuur, kleur en bijmengingen kunnen de volgende pakketten worden onderscheiden, van ondiep naar diep:

Pakket 1: Grijsbruin of bruingrijs zand. Het pakket is alleen aanwezig in boorprofiel 1. Binnen het pakket is zeer veel variatie aanwezig in kleur. Het pakket is op sommige plekken humeus en bevat soms leembrokken. De top van het pakket ligt aan het maaiveld (787 cm NAP) en wordt gevormd door een grindlaag. Het pakket is 145 cm dik en ligt scherp op het onderliggende pakket. Het pakket is op basis van de heterogene aard geïnterpreteerd als geroerde grond.

Pakket 2: Matig tot sterk humeus bruingrijs of grijsbruin zand. Het pakket is aanwezig in alle boorprofielen behalve in boorprofiel 1. Het pakket heeft vaak een donkere tint. Het pakket bevat soms baksteenresten of -spikkels, kachelgrit en vensterglas. Onderin het pakket zijn soms zandbrokken aanwezig van onderliggende pakketten, herkenbaar aan de bruine of lichtgele kleur. De top van het pakket ligt aan het maaiveld tussen 774 en 783 cm NAP. Het pakket is tussen 60 en 110 cm dik en gaat scherp over naar onderliggende pakketten. Het pakket is geïnterpreteerd als A-horizont.

Pakket 3: Zwak humeus, bruin zand. Het pakket is alleen aanwezig in boorprofielen 2 en 5. De top van het pakket ligt tussen 60 en 85 cm -mv (696 en 715 cm NAP). Het pakket is tussen 10 en 15 cm dik. In boorprofiel 5 is een spoor houtskoolbrokken aangetroffen. Gezien de diepteligging, kleur en geleidelijke overgang naar het onderliggende pakket betreft het waarschijnlijk een ongeroerde inspoelingslaag, de B-horizont.

Onder dit pakket is in boorprofiel 5 een vijf centimeter dikke overgangslaag aanwezig waarvan de top op 75 cm -mv ligt (700 cm NAP). Deze is geïnterpreteerd als BC-horizont.

Pakket 4: licht-geel-grijs zand met een spoor roestvlekken. Het pakket is aanwezig in alle boorprofielen. De top van het pakket ligt tussen 70 en 145 cm -mv (642 en 704 cm NAP). Het pakket is tussen 25 en 68 cm dik en ligt scherp op pakket 5. In boorprofielen 2, 4 en 6 is de onderzijde van het pakket echter niet bepaald, deze bevindt zich onder de einddieptes van de boringen. Het pakket is op basis van de kleur en (gebrek aan) bijmengingen geïnterpreteerd als natuurlijke ongeroerde

bodem, de C-horizont. Gezien de textuur van het zand en landschappelijke ligging betreft het waarschijnlijk dekzand.

Pakket 5: Grijs, sterk zandig, kalkloos leem. Het pakket is alleen aangetroffen in boorprofielen 1, 3 en 5. De top van het pakket ligt tussen 148 en 170 cm -mv (617 en 627 cm NAP). De dikte van het pakket is niet bepaald omdat de onderzijde van het pakket onder de einddieptes van de boringen ligt. Gezien de textuur en diepteligging betreft het waarschijnlijk Brabants leem.

Er zijn geen vondsten verzameld.

Het grondwater is tijdens het onderzoek niet aangeboord.

3.3 Interpretatie

Ter hoogte van boorprofiel 1 is de bodem tot in de C-horizont verstoord (pakket 1). Dit is waarschijnlijk gebeurd tijdens de bouw van de pastorie. Op deze locatie zullen geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn.

De top van het bodemprofiel in de rest van het plangebied bestaat uit een A-horizont (pakket 2). Aangezien de oorspronkelijke top van de bodem in de A-horizont is opgenomen zullen oppervlaktevondsten en ondiepe sporen zijn verdwenen. Dit treft met name vondsten en vindplaatsen uit het Paleolithicum en Mesolithicum en deze zullen daarom naar verwachting niet (meer) in het plangebied aanwezig zijn. In boorprofielen 2, 3, 4, en 6 is binnen de bouwvoor een subtiele tweedeling te herkennen. Het pakket wordt onderin grijzer. Dit is mogelijk een oude bouwvoor waarvan de top tussen 45 en 75 cm -mv ligt. De pastorie is deels gebouwd op de plaats waar een huis uit het begin van de 19^e eeuw wordt verwacht (fig. 25). Vanwege het gebruik als landbouwgrond gedurende de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd zullen overige vindplaatsen in de A-horizont waarschijnlijk verdwenen zijn.

De B- en C-horizonten vormen de ongeroerde natuurlijke ondergrond van de bodem. Op twee plaatsen in het zuidoosten van het plangebied is een B-horizont aanwezig (pakket 3). Dit duidt er op dat de bodem hier deels intact is en dat de kans op aanwezigheid van een sporenniveau het grootst is. Grondsporen kunnen ook aanwezig zijn in het zuidwesten van het plangebied, waar de A-horizont direct op de C-horizont (pakket 4) ligt. Omdat de B-horizont hier is verdwenen bestaat de kans dat eventuele grondsporen zijn verstoord en is het onzeker tot hoe diep de C-horizont is geroerd.

Het Brabants leempakket (pakket 5) is door wind en water afgezet tijdens de laatste ijstijd. De kans dat in dit pakket archeologische resten aanwezig zijn is klein.

4 Waardestelling en Selectieadvies

Conform KNA 4.1 vormt een waardestelling (VS06) en selectieadvies (VS07) van vindplaatsen onderdeel van een standaardrapport (VS05). Op grond van dit verkennende onderzoek kunnen archeologische resten aanwezig zijn. De aanwezigheid van een vindplaats is echter niet onomstotelijk aangetoond. Er is daarom geen waardestelling mogelijk en er is geen selectieadvies opgesteld.

5 Conclusie

De onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

1. *Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?*

De voorgenomen bodemingrepen bestaan uit de bouw van huizen met aanleg van een kelder met ruimte voor parkeerplaatsen, fietsenstalling en berging. Daarnaast wordt een bovengrondse parkeerplaats aangelegd. De precieze diepte van de ingrepen is onbekend omdat het plan zich nog in de ontwerpfase bevindt.

2. *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?*

Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat het plangebied waarschijnlijk op een dekzandrug ligt met een oud bouwlanddek ligt. Het booronderzoek bevestigt dat de natuurlijke ondergrond uit dekzand bestaat. Hierop ligt een A-horizont, waarschijnlijk het oude bouwlanddek. De top van de ongeroerde natuurlijke afzettingen ligt tussen 60 en 110 cm -mv.

3. *Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?*

In één boorprofiel is de bodem verstoord tot 145 cm -mv. In de rest van het onderzochte deel van het plangebied ligt een bouwvoor (A-horizont) op ongeroerde natuurlijke grond. De A-horizont is 60 tot 110 cm dik.

4. *Zijn er potentiële archeologische niveaus, en zo ja, wat is de aard, diepteligging en verbreiding hiervan?*

In het plangebied is één potentieel archeologisch niveau aanwezig en dat betreft de top van de natuurlijke bodem onder de A-horizont. Deze ligt tussen 60 en 110 cm -mv. Op basis van de landschappelijke ligging kunnen in het hele plangebied, met uitzondering van het uiterste noordoosten (boorprofiel 1) archeologische resten gerelateerd aan landbouwsamenlevingen uit het Neolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen aanwezig zijn.

Op twee locaties in het zuidoostelijk deel van het plangebied is een deels intacte B-horizont aanwezig (fig. 38). Hier is de kans op een intact sporen niveau het grootst. De top van de B-horizont ligt tussen 60 en 85 cm -mv. De kans bestaat dat het sporen niveau is verstoord in het westen van het plangebied (3, 4, 6) omdat daar de B-horizont geheel verdwenen is en onzeker is tot hoever in de C-horizont is gegraven.

Op grond van de historische kaarten worden in het midden van het plangebied resten van een vroeg 19e-eeuws erf verwacht. Dit erf zal deels zal zijn verstoord bij de bouw van de pastorie.

5. *Indien er (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:*

a) *Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?*

Bij de voorgenomen bodemingrepen kan het potentieel archeologisch niveau worden vergraven bij werkzaamheden die dieper reiken dan 60

cm -mv.

b) Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?

In het zuidoosten van het plangebied is mogelijk een deels intacte bodem aanwezig (fig. 38, zone 1: rode contour). Aangezien in het plangebied voornamelijk vindplaatsen aanwezig kunnen zijn die zich manifesteren als sporenniveau is een archeologisch proefsleuvenonderzoek de meest betrouwbare methode om de aanwezigheid en intactheid van deze vindplaatsen te bepalen.

In het zuidwesten van het plangebied is een A- op C-horizont aanwezig (zone 2: gele contour). Hoewel hier geen B-horizont aanwezig is, is het onbekend hoe diep de bodem is verstoord. Indien bij proefsleuvenonderzoek in zone 1 (rood) blijkt dat archeologische resten aanwezig zijn kan dit in zone 2 (geel) ook het geval zijn. Indien in zone 1 archeologische resten worden aangetroffen kunnen deze ook in zone 2 aanwezig zijn en moet het proefsleuvenonderzoek worden uitgebreid naar deze zone.

Ter plaatse van de huidige parkeerplaats in het noordoosten van het plangebied is de bodem verstoord (zone 3: grijze contour). In het terrein in het noorden van het plangebied zullen geen bodemingrepen plaatsvinden (zone 4: groene contour). In zones 3 en 4 hoeven daarom geen maatregelen te worden genomen.

6 Advies

Bureau voor Archeologie adviseert in het zuidoosten van het plangebied, waar een deels intacte bodem aanwezig is, een archeologisch proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren door een gecertificeerd archeologisch bedrijf aan de hand van een door de gemeente goedgekeurd Programma van Eisen (PvE). Eventueel kan ervoor worden gekozen de graafwerkzaamheden te laten begeleiden door de lokale Heemkundekring (Heemkundekring Schijndel). Als dit onderzoek bevestigt dat archeologische resten aanwezig zijn adviseert Bureau voor Archeologie het proefsleuvenonderzoek uit te breiden naar het zuidwestelijk deel van het plangebied (fig. 38).

Voor de rest van het plangebied adviseert het Bureau voor Archeologie vrijgave voor de voorgenomen werkzaamheden.

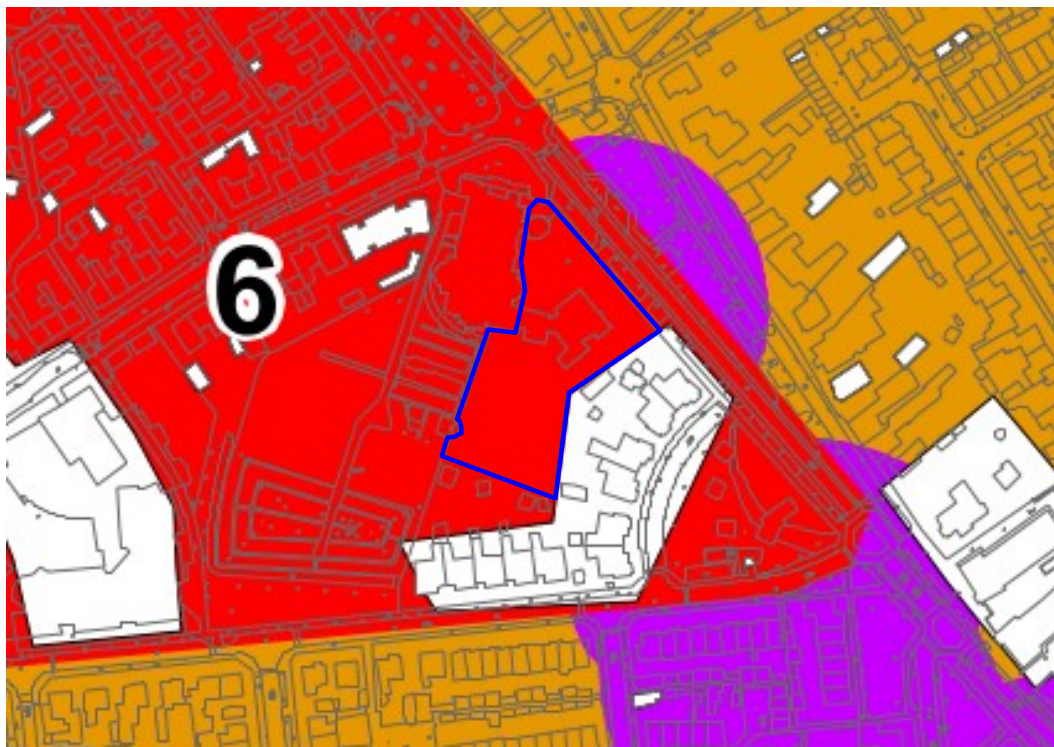
Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2015. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Meierijstad.

7 Literatuur

- Actueel Hoogtebestand Nederland. 2018. "AHN3". Digitale Hoogtekaart.
<https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>.
- Alterra. 2004. "Geomorfologische Kaart Nederland (GKN) Landsdekkend digitale bestand". Wageningen.
- Alterra Wageningen UR. 2012. "BISNederland". Bodemkaart 1 : 50 000.
<http://www.bodemdata.nl/>.
- "Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed".
<http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.
- Benerink, G.M.H., en H.H.J. Uleners. 2010. "Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen. Plangebied EBC Noord, Schijndel, Gemeente Schijndel". SOB Research Project nr 1687–0912. SOB Research. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).
<https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/16/AR21338>.
- Boer, E. de. 2006. "Schijndel (NB), Jan van Amstelstraat 33". 2006/15. BILAN-rapporten. BILAN. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-xrr-2t57>.
- . 2007. "Schijndel - Bosweg. Archeologisch vooronderzoek." 2007/122. BILAN-rapporten. BILAN. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-xcx-wfs5>.
- Bosch, J.H.A. 2008. "Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1: Op basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode versie 5.2". 2008-U-R0881/A. Deltares-rapport.
- de Mulder, E.F.J. 2003. *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhof: Groningen [etc.].
- Heemkundekring Schijndel. 2019. "Foto's van oud Schijndel". Heemkundekring Schijndel. <https://www.heemkundekringschijndel.nl/>.
- Kadaster. 2013. "BAG-Viewer". <http://bagviewer.geodan.nl/index.html>.
- Kadaster, en PDOK. 2014. "AHN2 en 3 - WCS service".
<http://nationaalgeoregister.nl>.
- Kemme, A.W.A. 2011. "Schijndel, Boschweg. Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven." BAAC rapport A-11.0123. BAAC bv. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-z93-x2h2>.
- Kramer, J. de. 2010. "Boschweg 61-67, Schijndel, gemeente Schijndel". 1038. B&G rapport. Becker & Van de Graaf bv. DANS.
<https://doi.org/10.17026/dans-z2m-p984>.
- Nederlands Normalisatie Instituut. 1989. *Geotechniek: classificatie van onverharde grondmonsters*. Delft: Nederlands Normalisatie-instituut.
- Provincie Noord-Brabant, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, en Omgevingsdienst Brabant Noord. 2019. "Omgevingsrapportage Noord-Brabant". Noord-Brabant Omgevingsrapportage. <https://noord-brabant.omgevingsrapportage.nl/>.
- Rensink, E., H.J.T. Weerts, M. Kosian, H. Feiken, en B.I. Smit. 2015. "Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Methodiek en kaartbeeld". Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
<https://doi.org/10.17026/dans-xf6-ywnd>.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 2016. "Kaart van verdedigingswerken, alle linies en stellingen". <https://landschapinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/militaire-landschapskaart>.
- . 2017. "Rijksmonumentenregister". Cultureelerfgoed.nl.
<https://cultureelerfgoed.nl/monumentenregister>.

- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en Data Archiving and Networking Services. "e-depot voor de Nederlandse archeologie". <http://www.edna.nl>.
- Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu. "Bodemloket". <http://www.bodemloket.nl/>.
- Roodenburg, F. 2019. "*Meijgraaf 10, Schijndel, gemeente Meierijstad: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase*". 743. Bureau voor Archeologie Rapport. Bureau voor Archeologie. DANS.
- van der Sijs, N. 2010. "Etymologiebank". <http://www.etymologiebank.nl>.
- SIKB. 2018. "BRL 4000: Beoordelingsrichtlijn Archeologie, versie 4.1". SIKB. https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/BRL%20SIKB%204000%20Archeologie%20versie%204_1.pdf.
- Stichting RAAP. 2017. "*Indicatieve Kaart Militaire Waarden (IKME)*". december 22.
- Van Schijndel, L. 2004. "*Schijndel Toen en Nu*". <https://www.leovanschijndel.nl/>.
- Verelst, K. 2005. "*Archeologisch Onderzoek plangebied Borne te Schijndel*". Grontmij Archeologische Rapporten 197. Heerenveen: Grontmij Nederland N.V.
- Voeten, D.F.A.E. 2011. "*Schijndel. Plangebied Boschweg 61-67*". V-10.0440. BAAC rapport. BAAC bv. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-zyy-3h2m>.
- van de Weijer, Jan Francis. 1756. "'*Caarte Figuratief van het dorp Schijndel in Clampen' ofwel tiendkaart van geheel Schijndel*,". <https://proxy.archieven.nl/0/18D8E85935464056B28C521B3A1618E0>.
- de Wit, F. 1688. "*Quartae partis Brabantiae seu ditionis Silvae Ducis accuratissima delineatio*". <http://mapy.mzk.cz/mzk03/001/046/281/2619267934/>.

Figuren

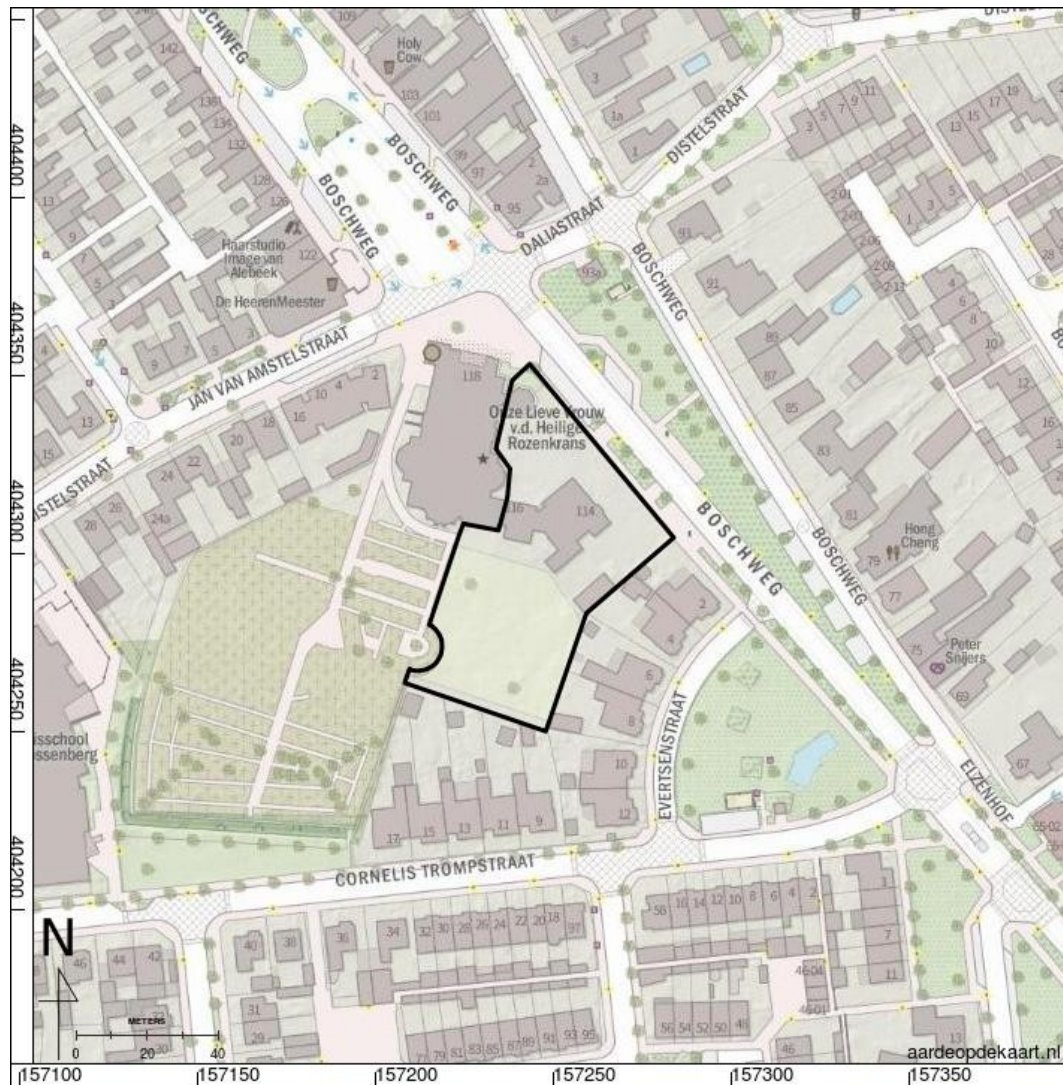
Legenda

	Topografie
	Categorie 2: Gebied van archeologische waarde
	Categorie 3: Gebied met hoge verwachting (historische kernen en linten)
	Categorie 4: Gebied met hoge verwachting
	Categorie 7: Gebied zonder archeologische verwachting

Figuur 2: Archeologische beleidskaart van de gemeente Schijndel. Het plangebied is blauw omrand.

Figuur 3: Luchtfoto 2018.

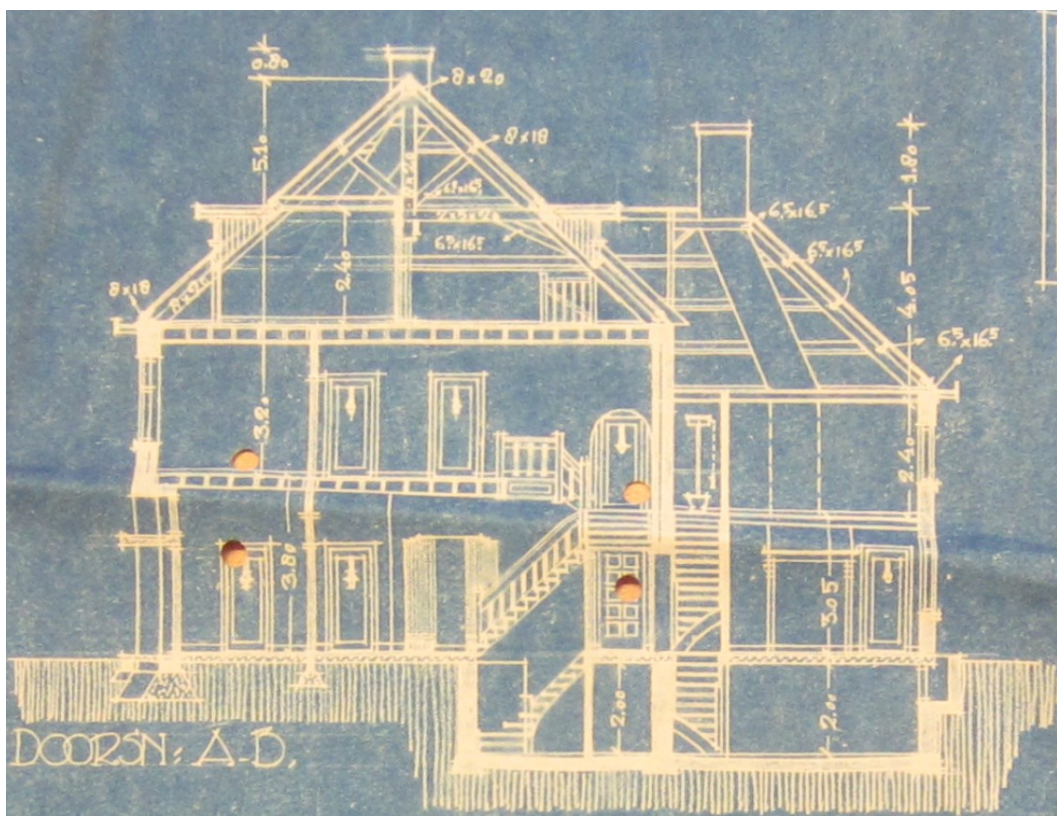
Figuur 4: Topografische kaart (www.opentopo.nl).

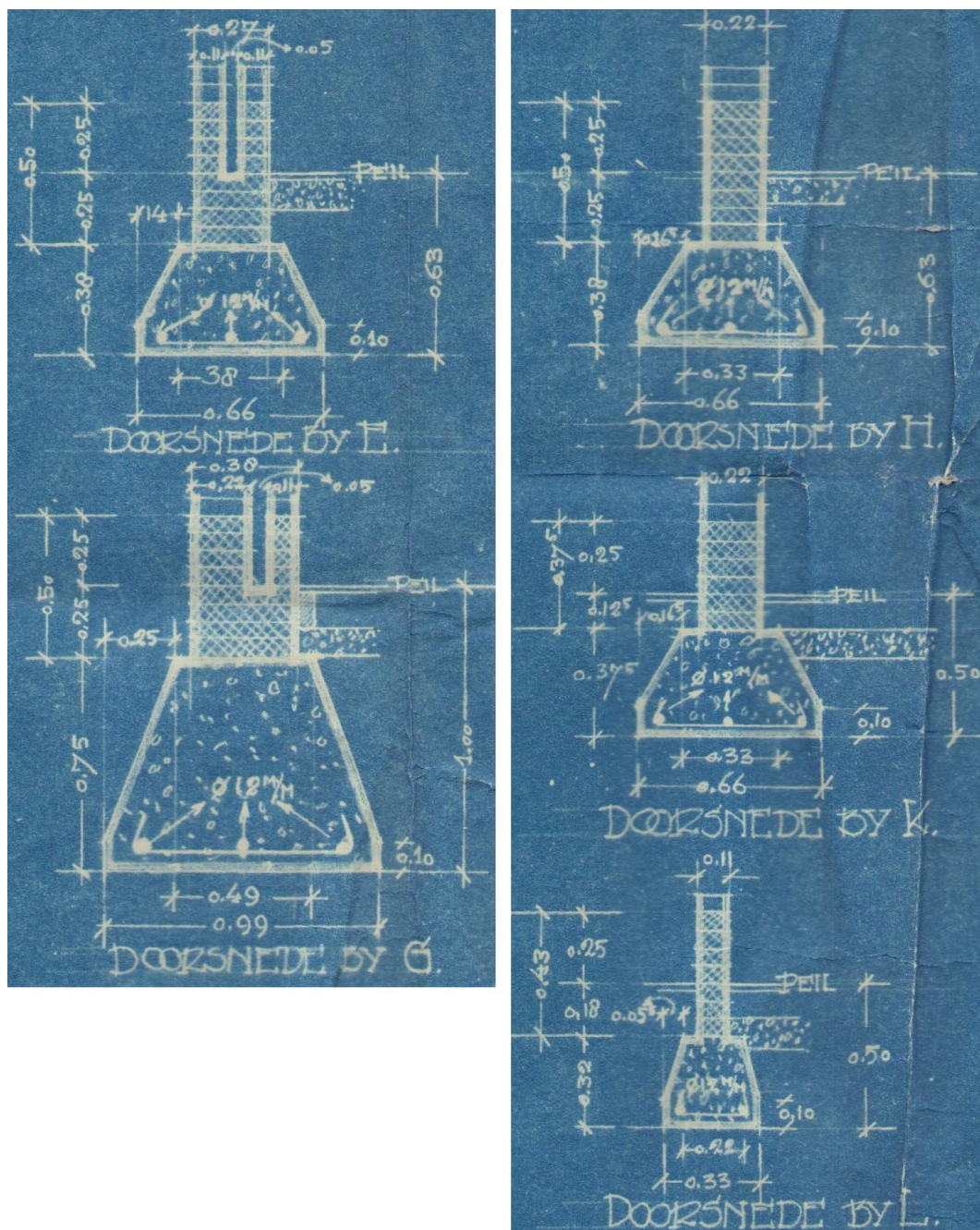
Figuur 5: Foto van het plangebied vanaf de Boschweg in westelijke richting (Google Maps Street View, juni 2018).

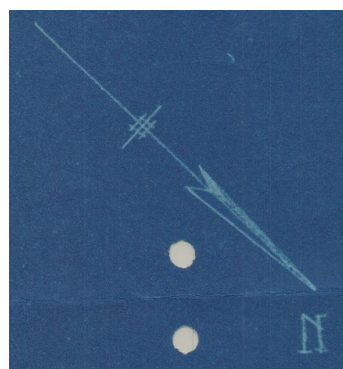
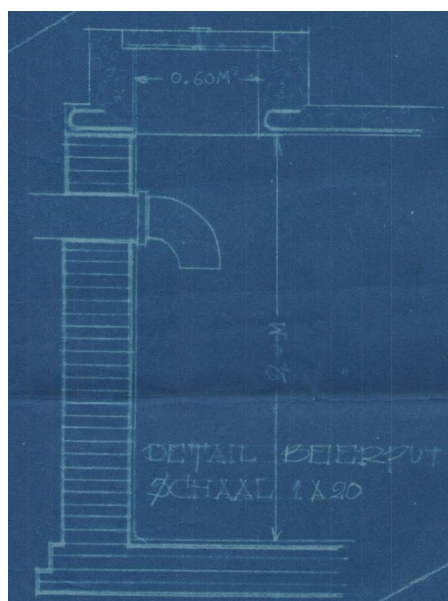
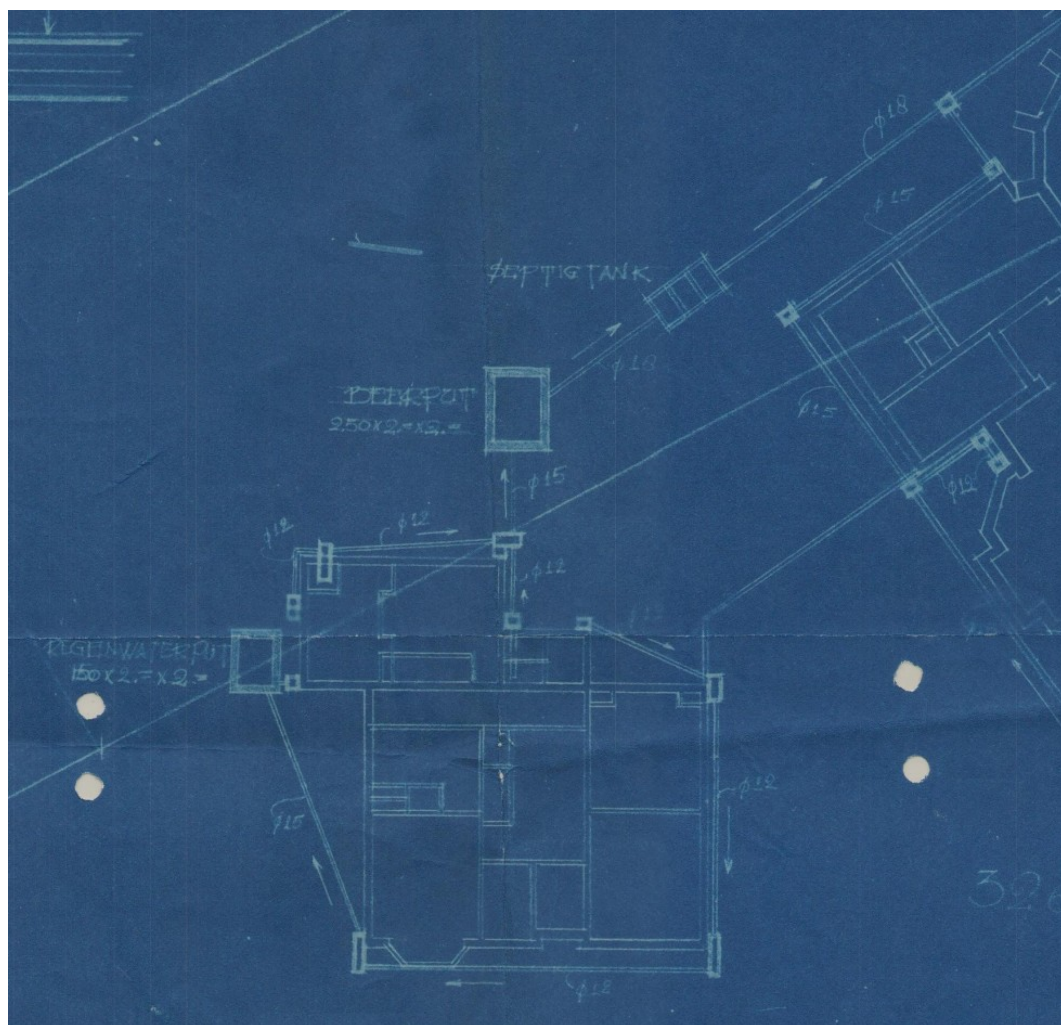
Figuur 6: Foto van het plangebied. Verbindingsstuk (rood omrand) tussen pastorie en kerk gezien vanaf de Boschweg in zuidwestelijke richting (Google Maps Street View, juni 2018).

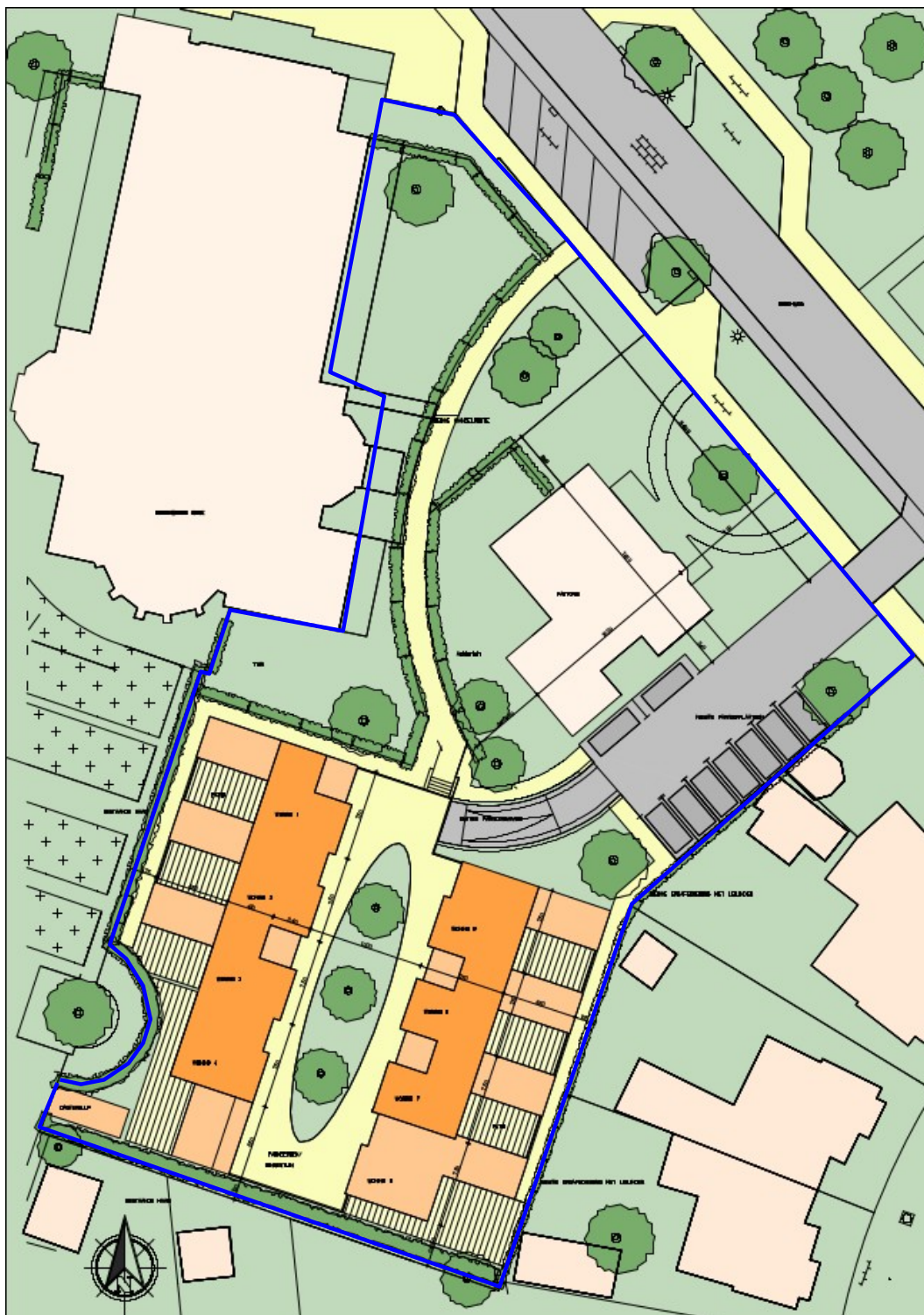
Figuur 7: Bouwtekening van de pastorie, verstrekt door dhr. Van Roosmalen van het parochiebestuur van de R.K. parochie Heilige Michaël.

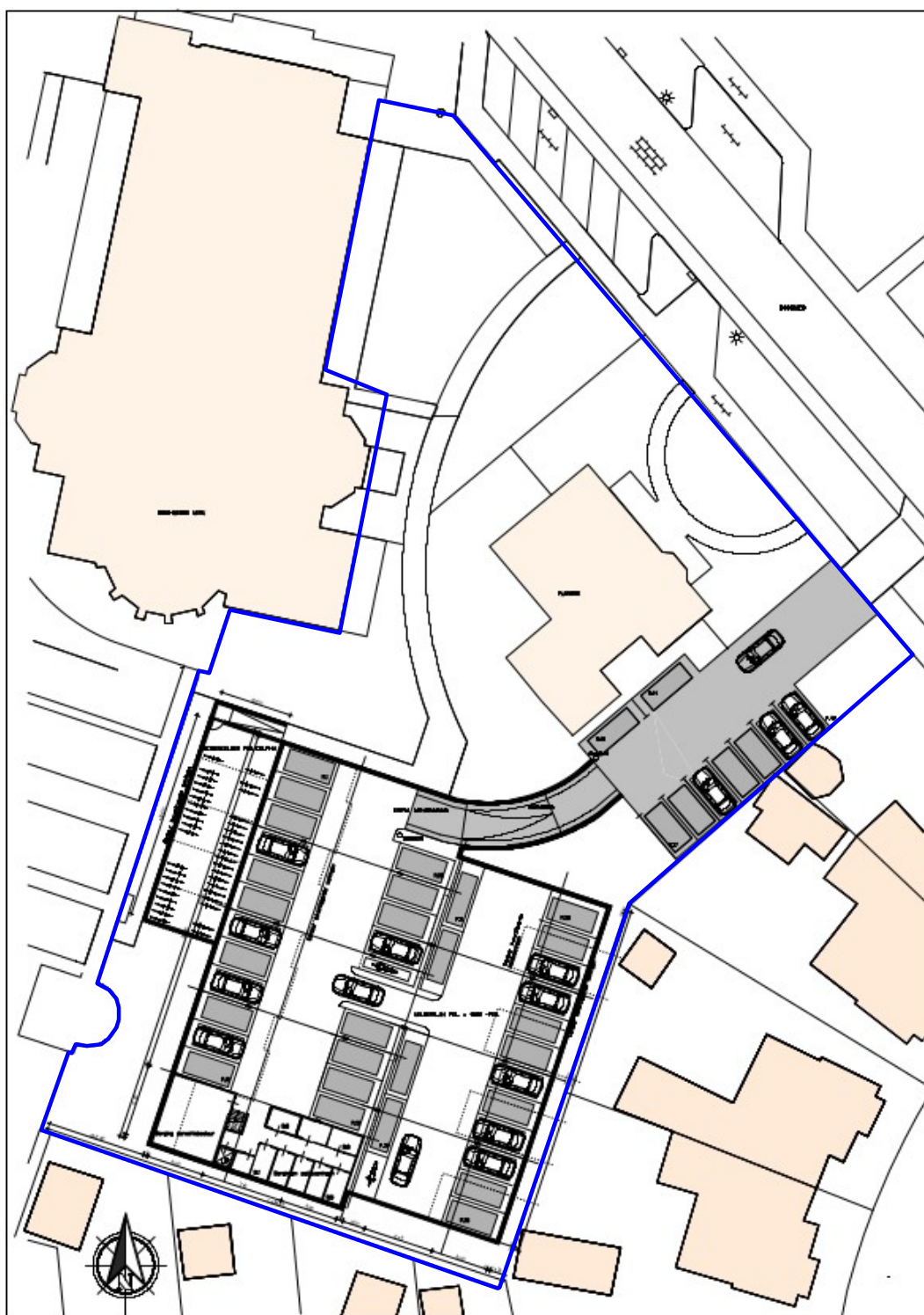
Figuur 8: Details van funderingen onder de pastorie. De funderingen reiken tussen 50 en 100 cm diep (blauwdrukken verstrekt door het BHIC).

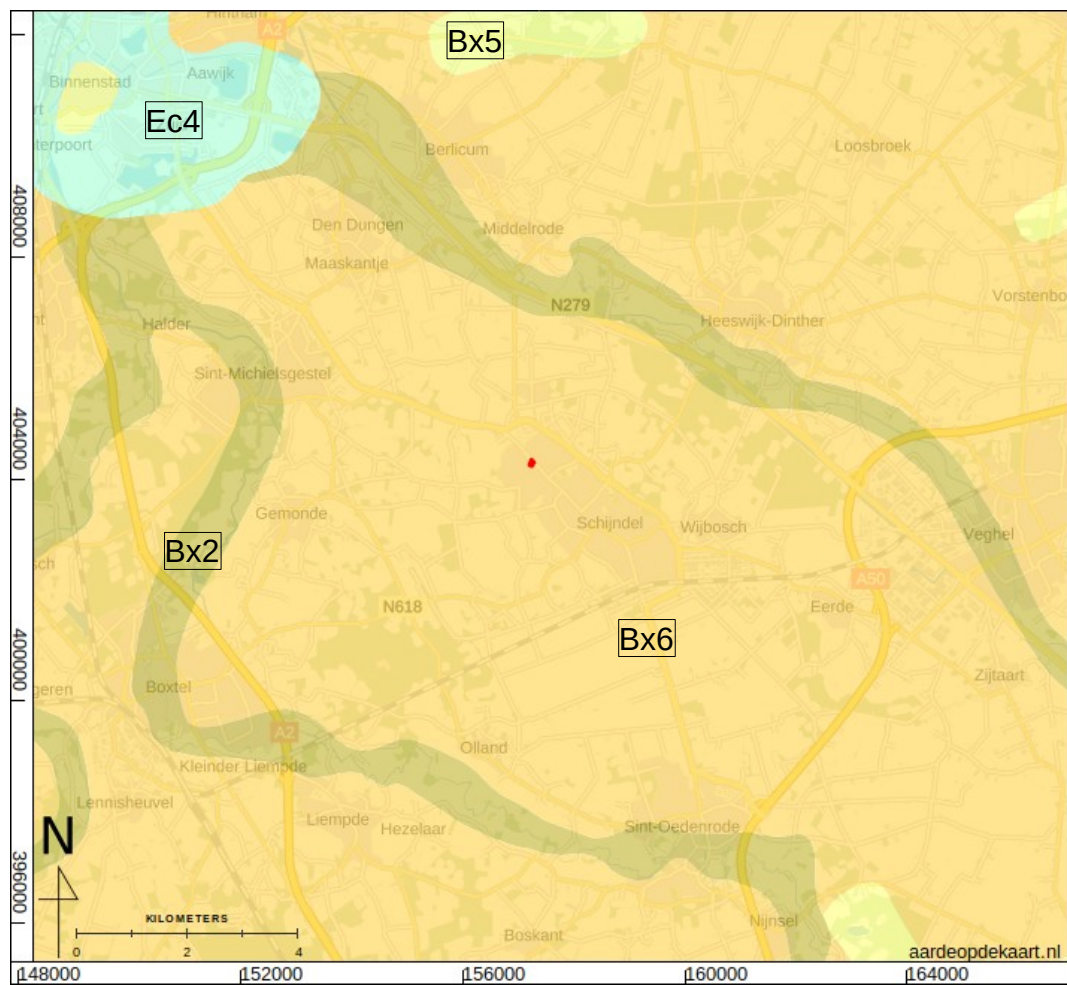
Figuur 9: Locaties van een waterput, septic tank en beerput naast de pastorie (blauwdrukken verstrekt door het BHIC). De beerput is 2,5 bij 2 m en 2 m diep. De regenwaterput is 1,5 bij 2 m en 2 m diep.

Figuur 10: Ontwerptekening van het plangebied.

Figuur 11: Ontwerptekening van de bovengrondse parkeerplaats en ondergrondse parkeergarage. Het ondergrondse deel is met een dikke zwarte lijn omrand.

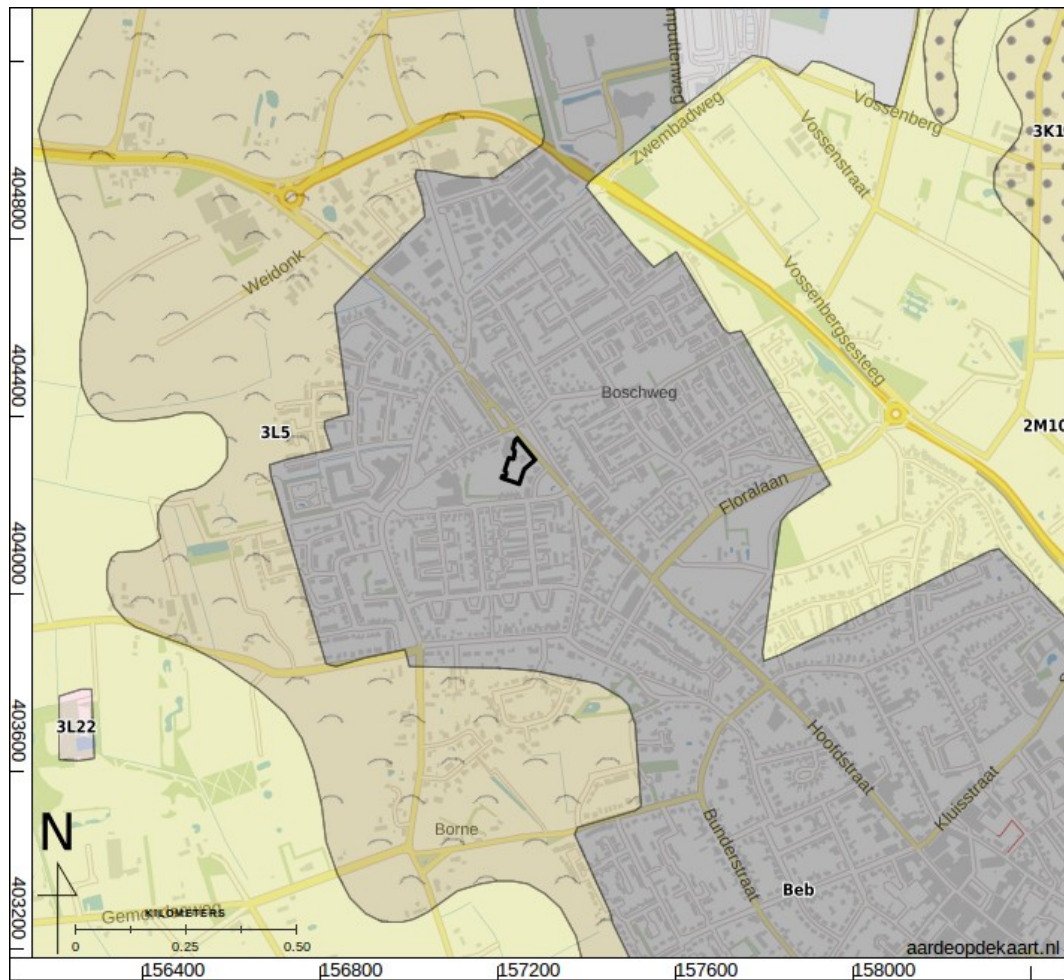
Figuur 12: Geologische kaart (De Mulder 2003).

Ec4: Formatie van Echteld / Formatie van Nieuwkoop op Formatie van Bostel; rivierklei en -zand met inschakelingen van veen op zand.

Bx2: Laagpakket van Singraven; veen.

Bx5: Laagpakket van Wierden; dekzand.

Bx6: Formatie van Bostel met een dek van het Laagpakket van Wierden; fluvioperiglaciale afzettingen (leem en zand) met een zanddek.

Figuur 13: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).

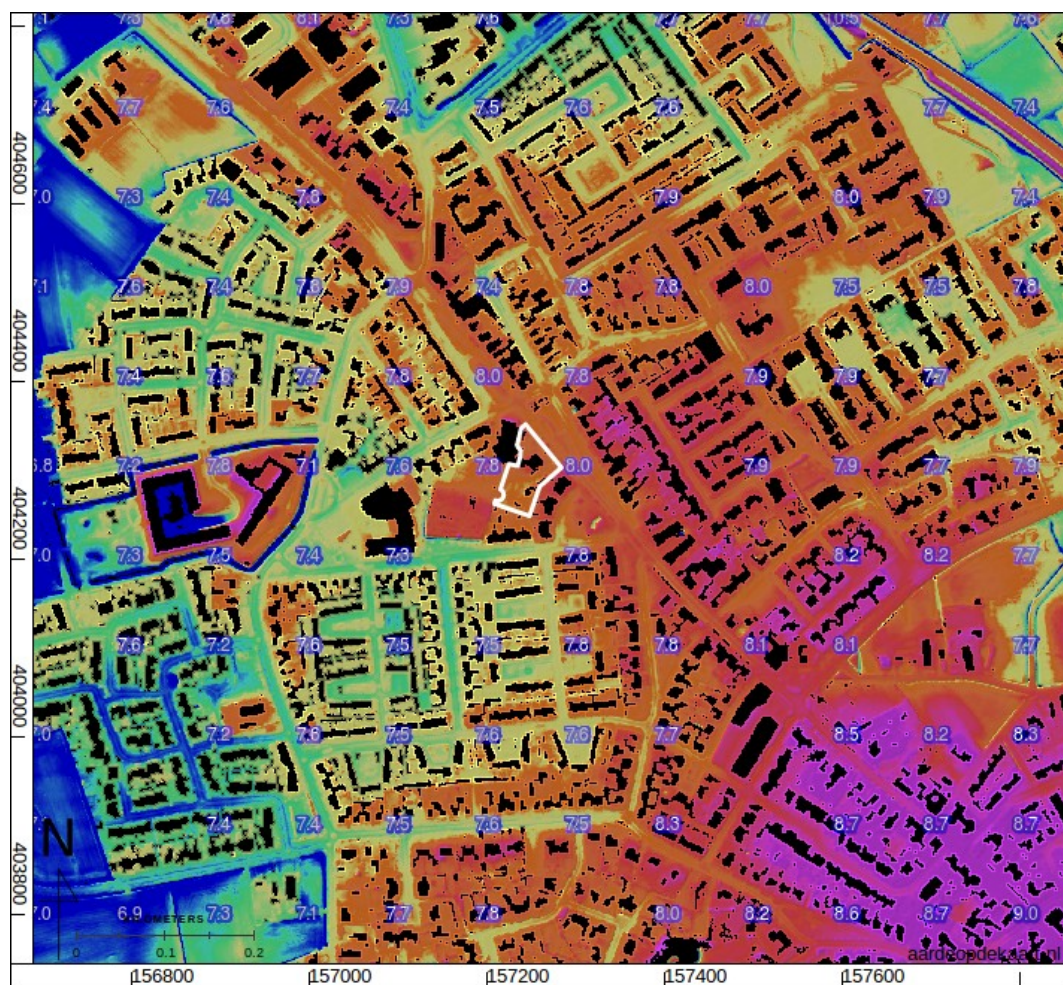
Beb: bebouwd gebied.

3L5: Dekzandruggen (+/- oud bouwlanddek).

2M10: Vlake van ten dele verspoelde dekzanden, relatief laaggelegen.

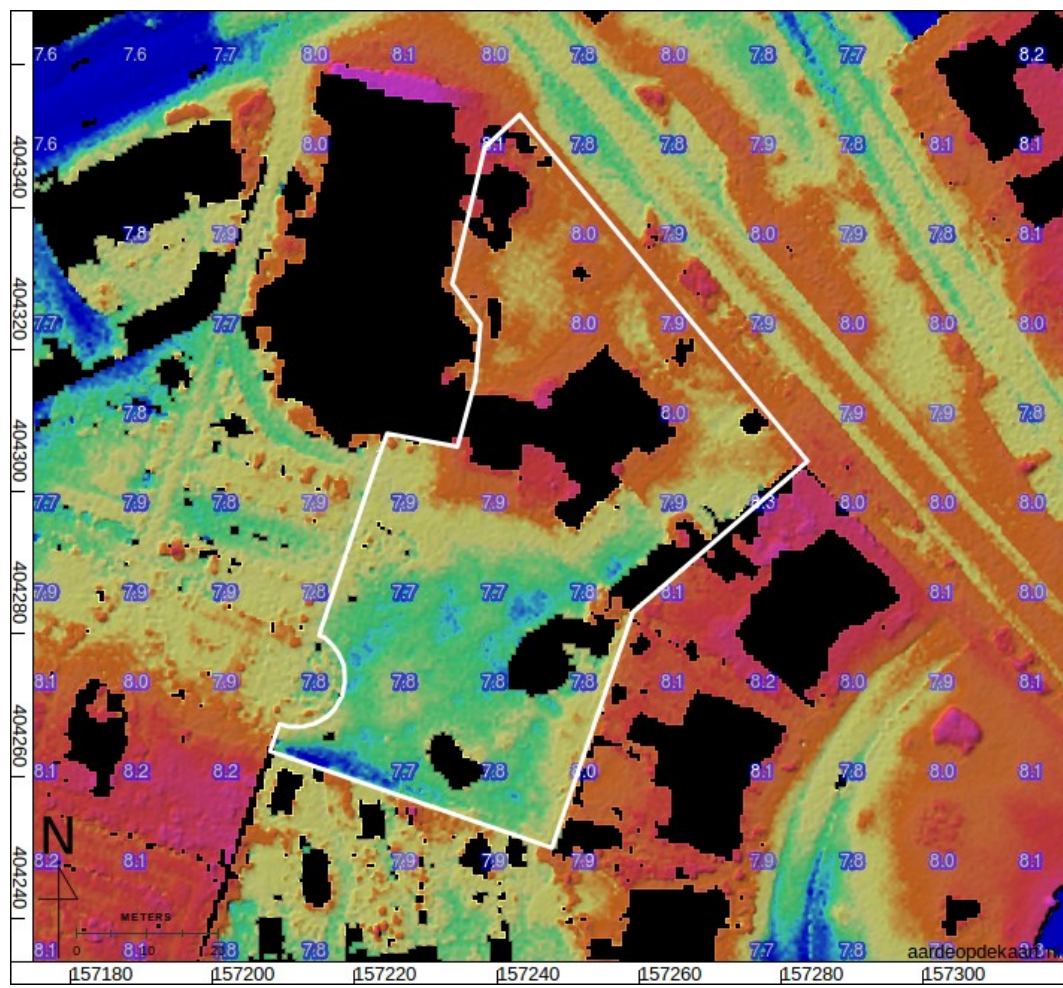
3K14: Dekzandrug.

3L22: Lage storthopen en/of grind/zand/klei gaten.

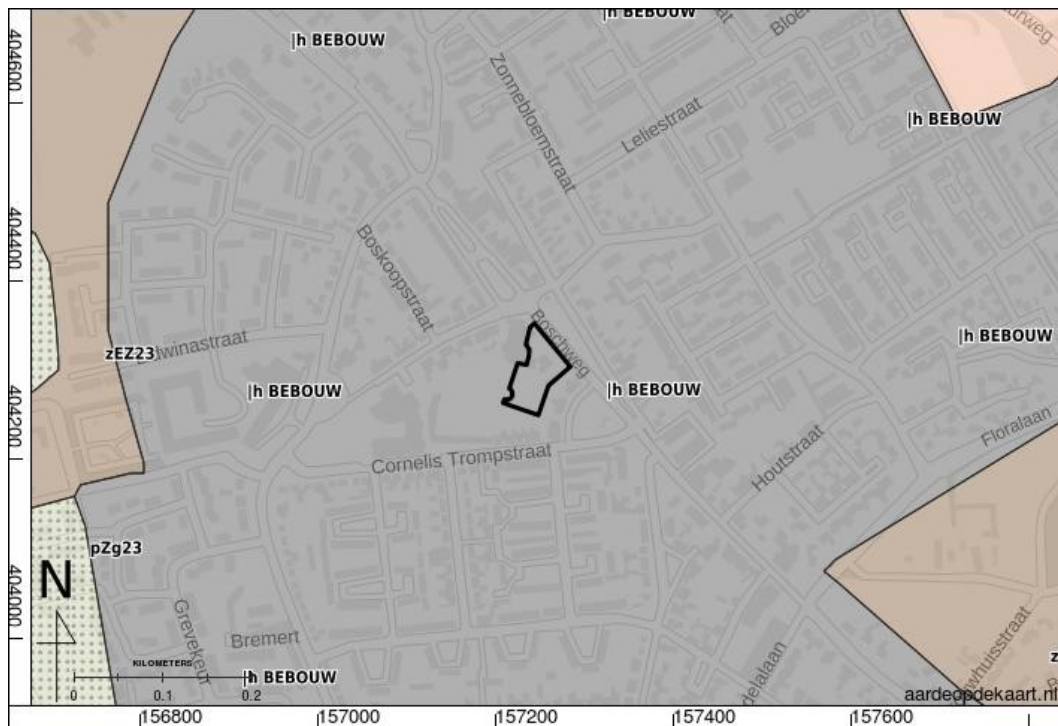
Figuur 14: Hoogte-reliefkaart (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).

Alle hoogtematen zijn weergegeven in meters NAP.

Figuur 15: Hoogte-reliefkaart detail (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).

Alle hoogtematen zijn weergegeven in meters NAP.

Figuur 16: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012).

|h Bebouw: bebouwd gebied.

zEZ23: Hoge zwarte enkeerdgronden; lemig fijn zand.

pZg23: Beekeerdgronden; lemig fijn zand.

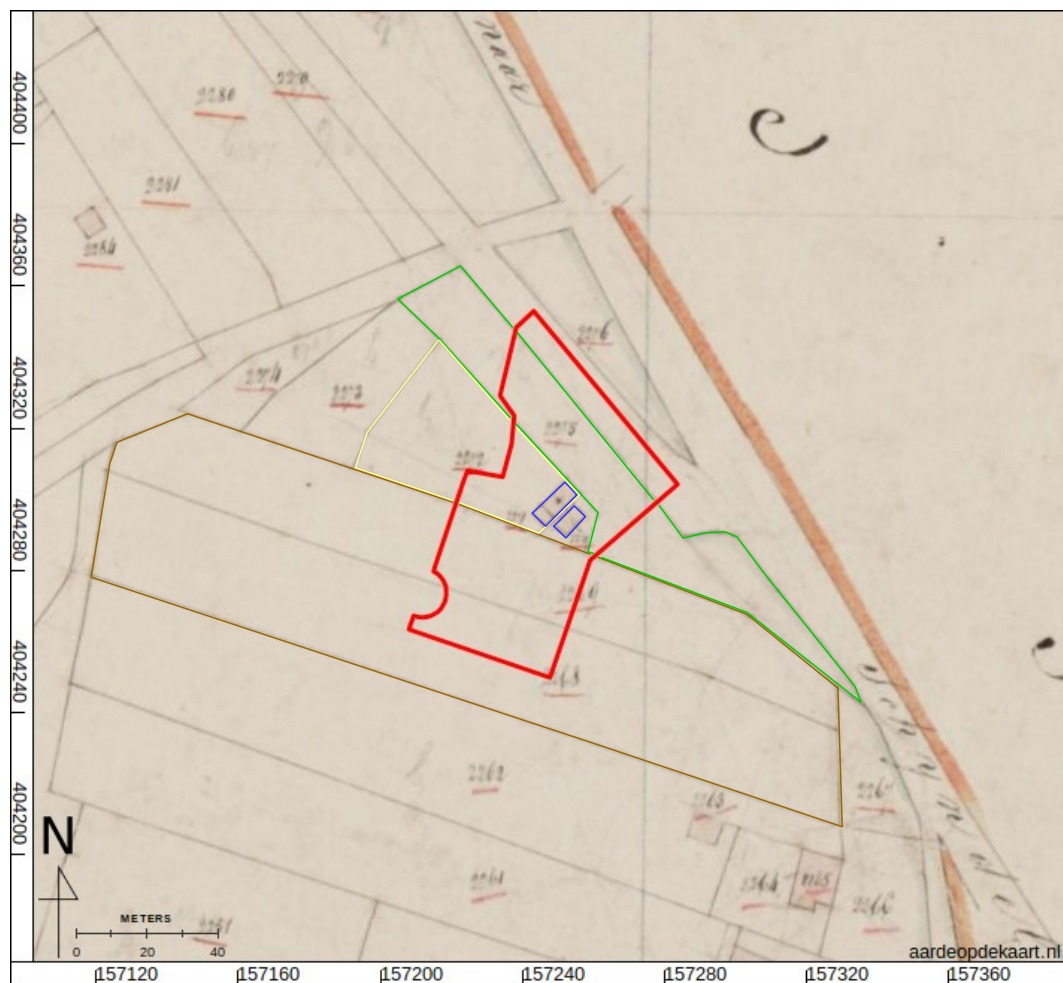
cHn23: Laarpodzolgronden; lemig fijn zand.

Figuur 17: Figuratieve kaart van Brabant bij "s-Hertogenbosch uit de 17^e eeuw (De Wit 1688).

Figuur 18: Tiendkaart van Schijndel uit 1756 (Van de Weijer 1756).

Figuur 19: Kadastraal minuutplan van de gemeente Schijndel tussen 1811 en 1832, sectie B, blad 3 ("Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed", MIN10139B03).

Het plangebied ligt in de volgende percelen met de volgende functies (oorspronkelijke aanwijzende tafels van sectie B, blad 73, OAT10139B073):

2268 en 2269: Bouwland ten behoeve van de Armen van Schijndel (bruin omrand).

2270 en 2271: huizen van Hendrik van de Westelanen (blauw omrand).

2272: bouwland van Hendrik van de Westelanen (geel omrand).

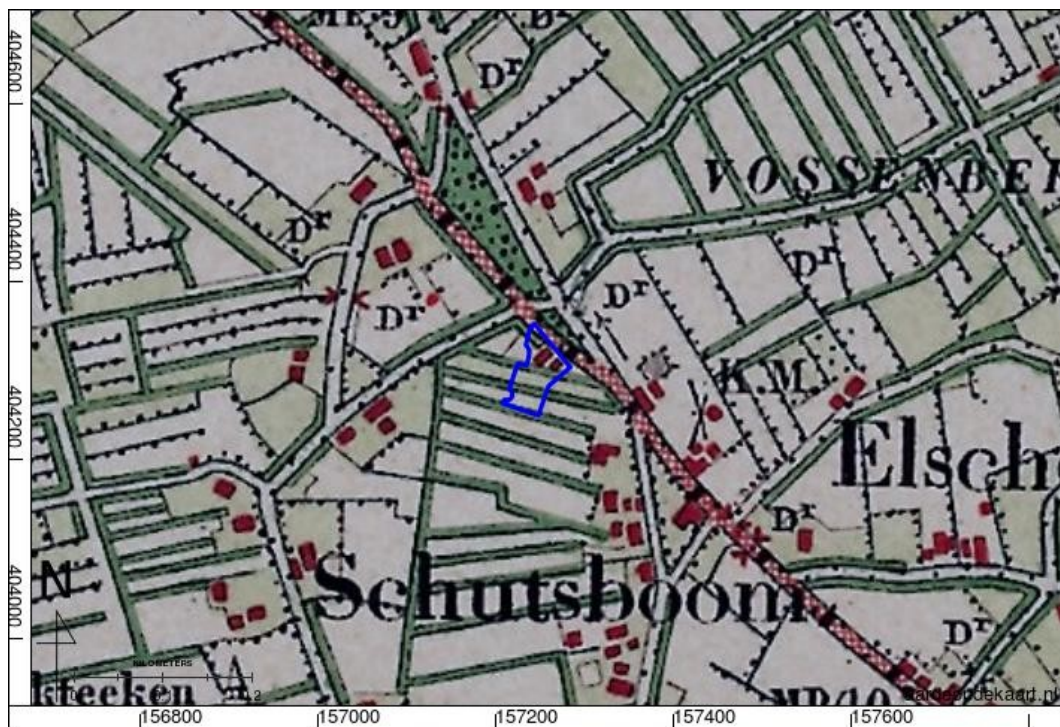
2275: opgaande bomen van de gemeente Schijndel (groen omrand).

Figuur 20: Topografisch militaire kaart 1850.

Figuur 21: 608-2076-ST. MICHELSGESTEL-1900.

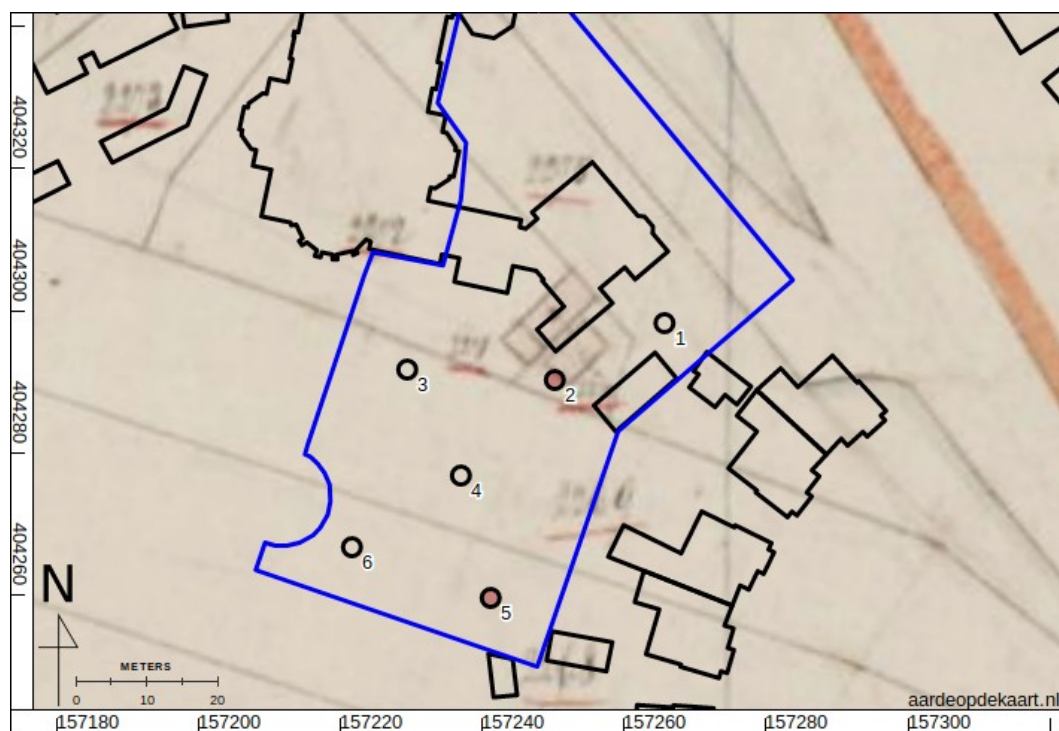
Figuur 22: 608-2077-ST. MICHELSGESTEL-1910.

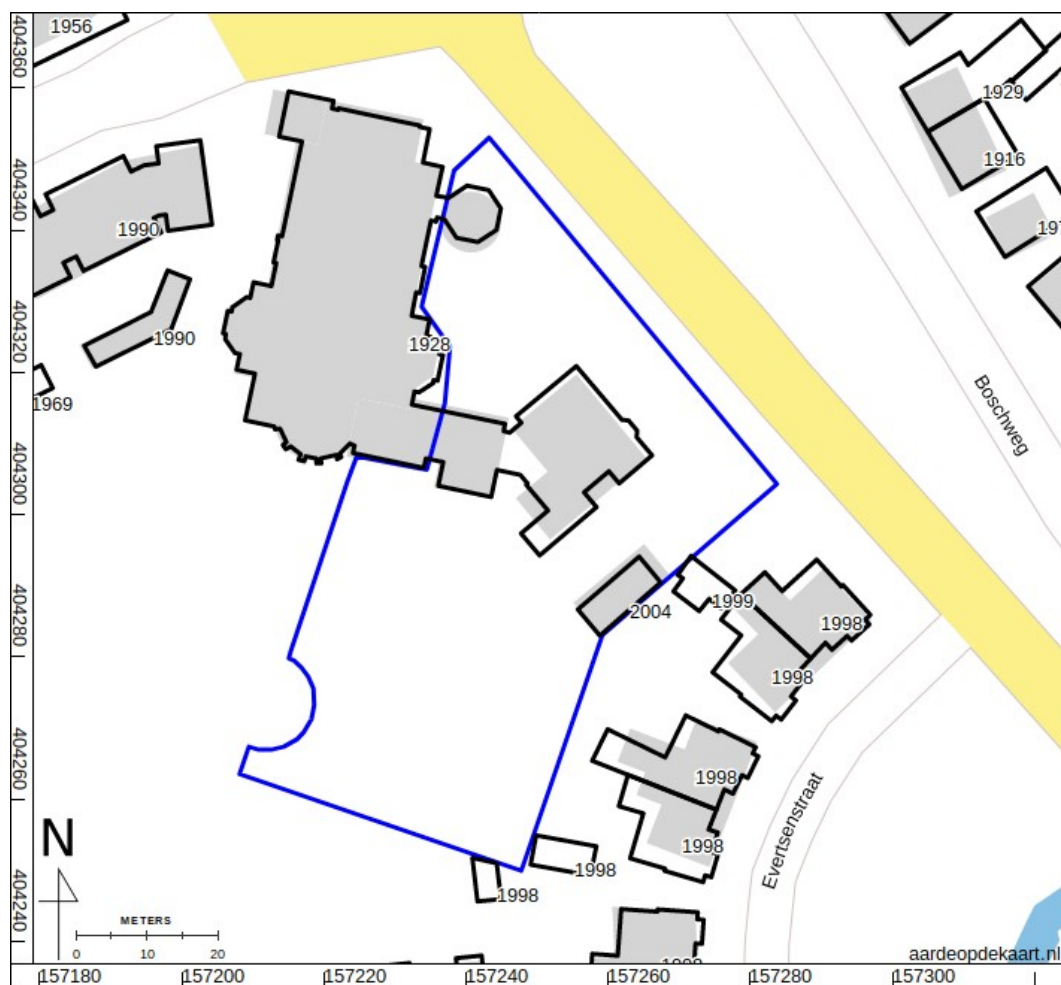
Figuur 23: 608-2078-ST. MICHELSGESTEL-1919.

Figuur 24: 608-2079-ST. MICHELSGESTEL-1928.

Figuur 25: De contouren van de huidige bebouwing (zwart, Kadaster 2013), boorpunten en plangebied geprojecteerd op het kadastraal minuutplan tussen 1811 en 1832 ("Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed", MIN10139B03).

Figuur 26: Bouwwaren zoals geregistreerd in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (Kadaster 2013).

Figuur 27: Ongedateerde foto van de situatie voorafgaand aan de bouw van de kerk (Van Schijndel 2004).

Op de voorgrond ligt de Jan van Amstelstraat. Het huis op de achtergrond (waar de rookpluim uit komt) is gesloopt voor de bouw. Dit is waarschijnlijk één van de huizen op het Bonneblad van 1928 (fig. 24).

Figuur 28: Foto van het plangebied in 1928 voorafgaand aan de bouw van de kerk (Heemkundekring Schijndel 2019). De Jan van Amstelstraat ligt bij de bomenrij.

Figuur 29: Foto tijdens de bouw van de kerk in 1928. Bij de bomenrij ligt de Boschweg (Heemkundekring Schijndel 2019).

De boerderij die boven de paard-en-wagen zichtbaar is, is dezelfde als op fig. 27 en staat waarschijnlijk op het Bonneblad uit 1928 (fig. 24).

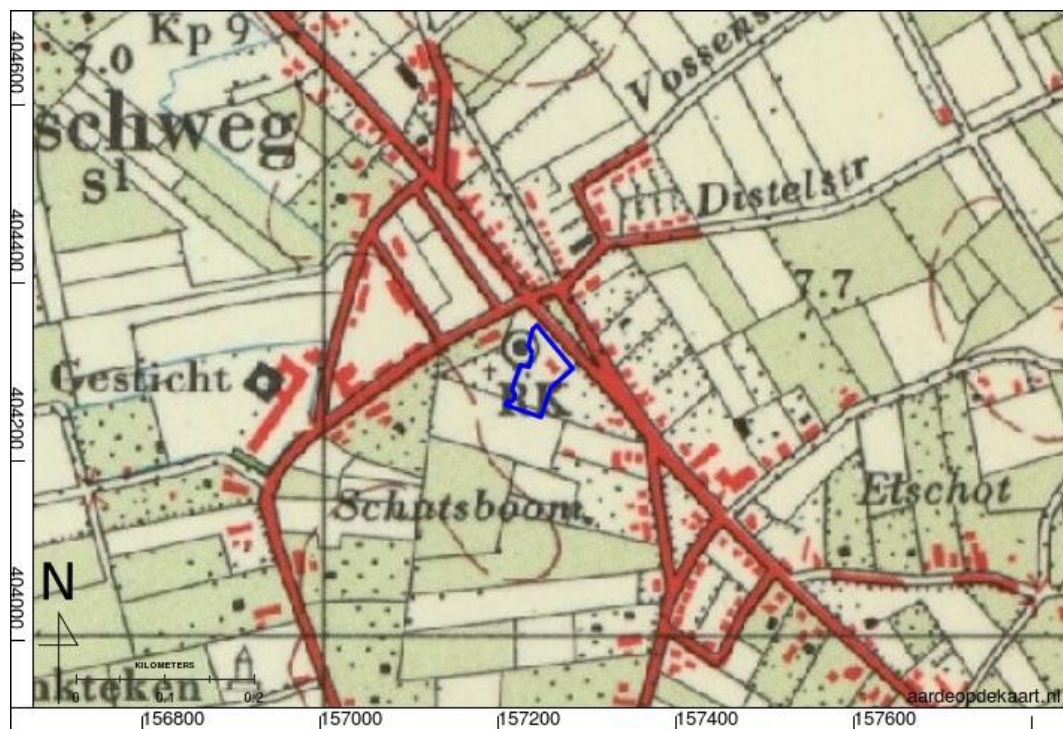
Figuur 30: Foto van kerk met pastorie, gedateerd tussen 1928 en 1930 (Heemkundekring Schijndel 2019, Objectnummer P00085.20).

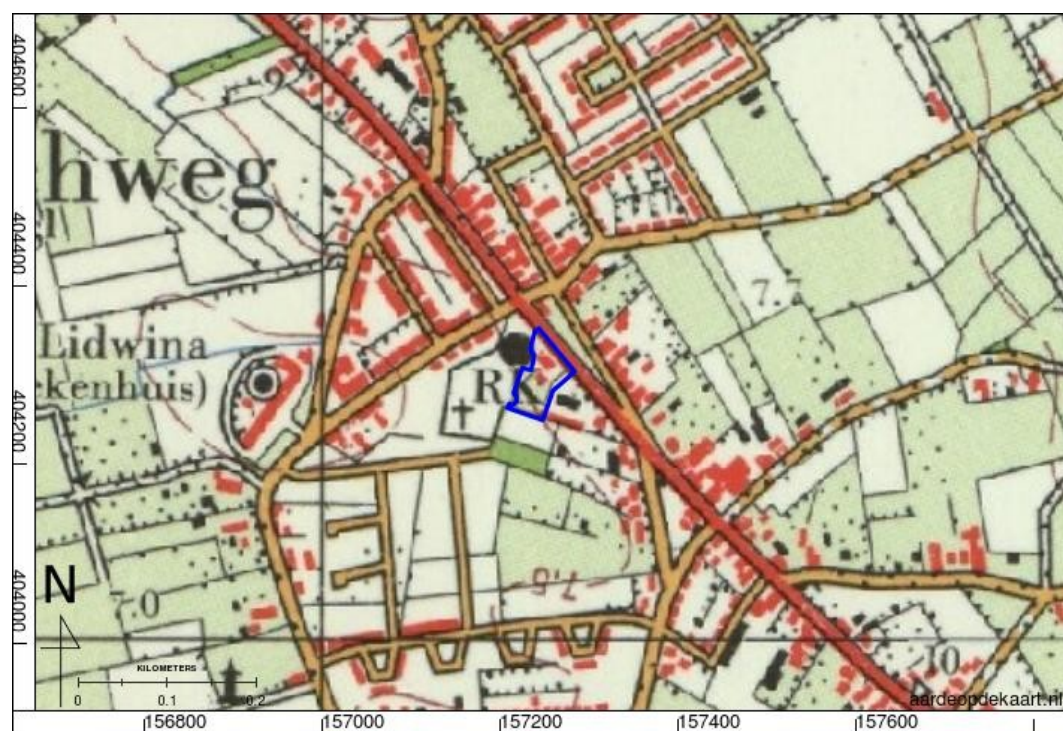
Figuur 31: Foto van de kerk met pastorie tussen 1936 en 1940 (Heemkundekring Schijndel 2019, Objectnummer P00998).

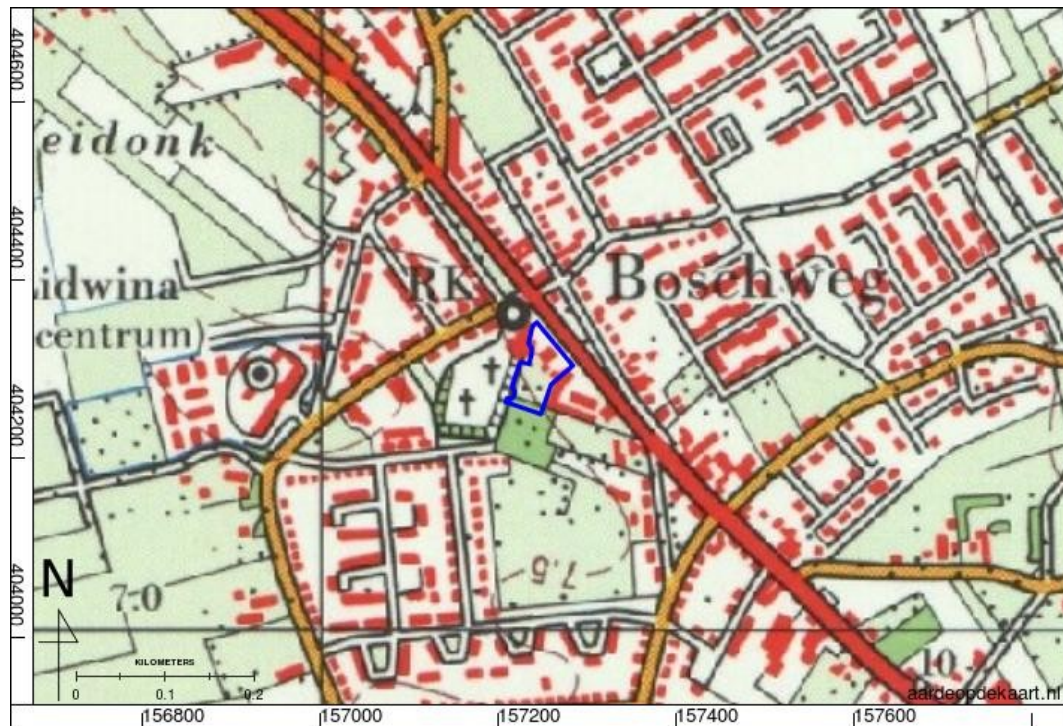
Figuur 32: Foto met pastorie en kerk, gedateerd tussen 1936 en 1954 (Heemkundekring Schijndel 2019, Objectnummer P00997).

Figuur 33: 45D-1956-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.

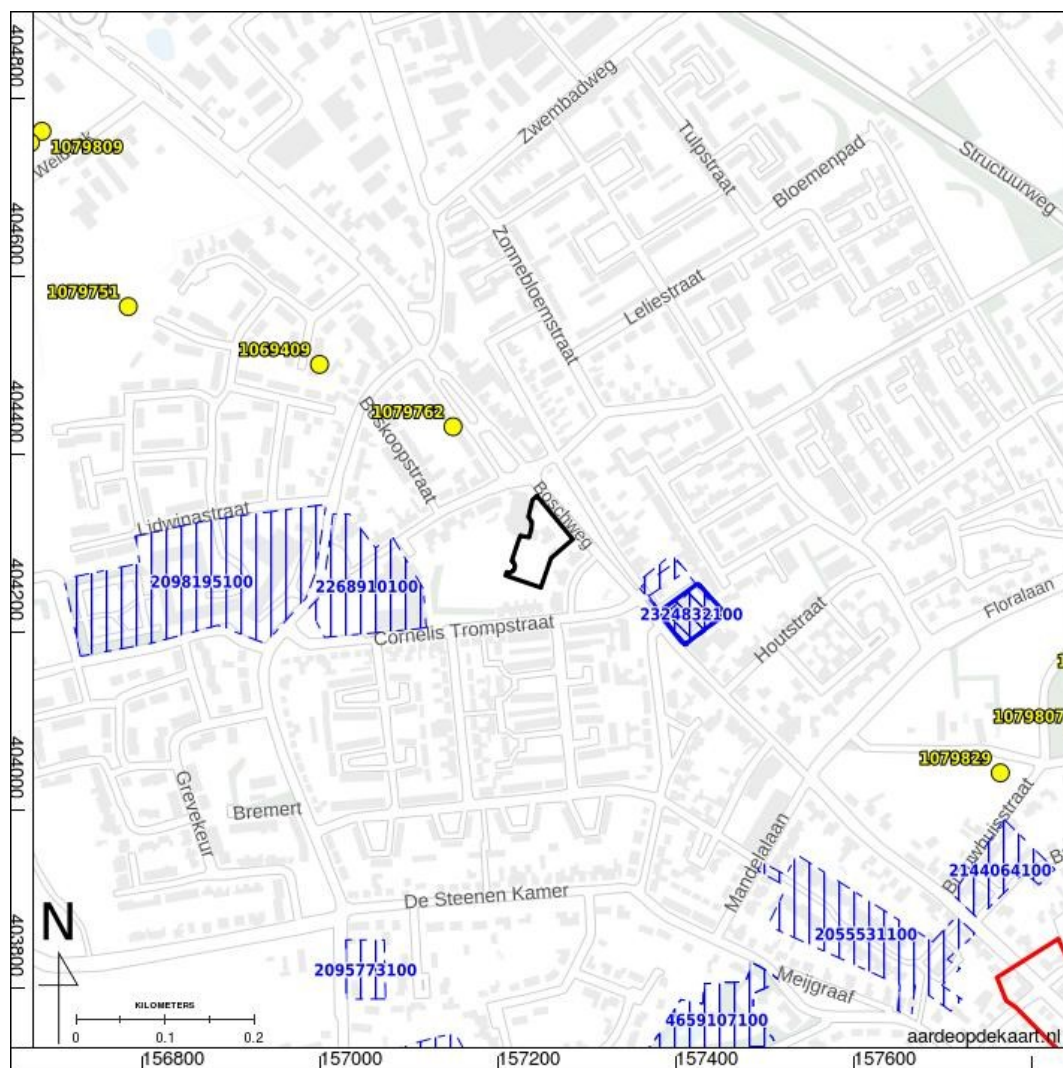
Figuur 34: 45D-1967-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.

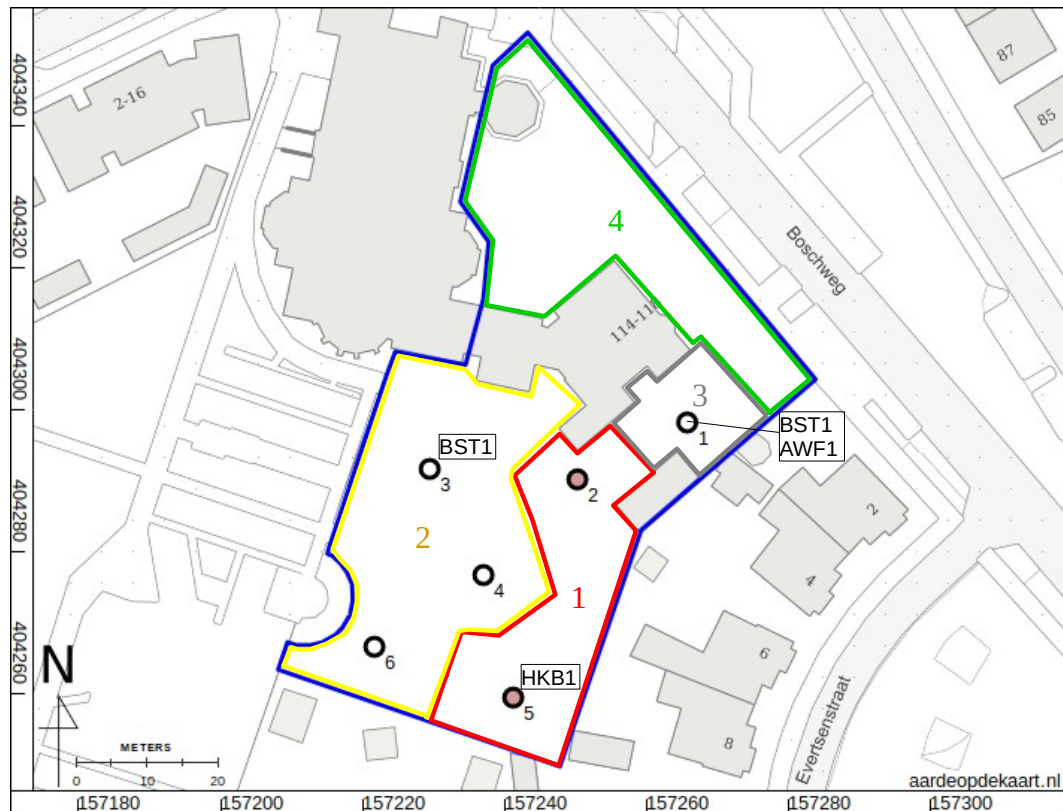
Figuur 35: 45D-1978-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.

Figuur 36: 45D-1988-Boxtel / Schijndel / 's-Hertogenbosch.

Figuur 37: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS.

Figuur 38: Boorpuntenkaart.

In bruin getinte boorprofielen is een deels intacte B-horizont aanwezig.

Binnen de rode contour (1) is sprake van een deels intacte bodem.

Binnen de gele contour (2) is sprake van een A- op C-horizont.

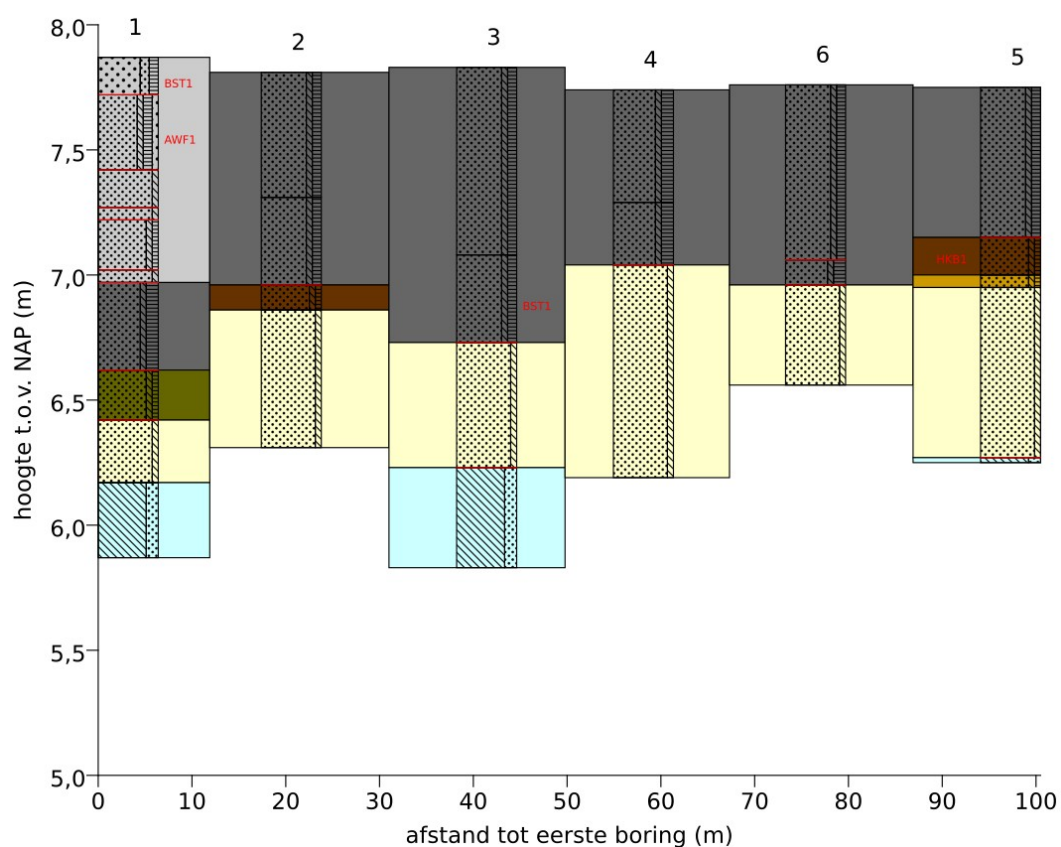
Binnen de grijze contour (3) is de bodem verstoord .

Binnen de groene contour (4) zullen geen bodemingrepen plaatsvinden.

AWF1: Spoor aardewerkfragmenten

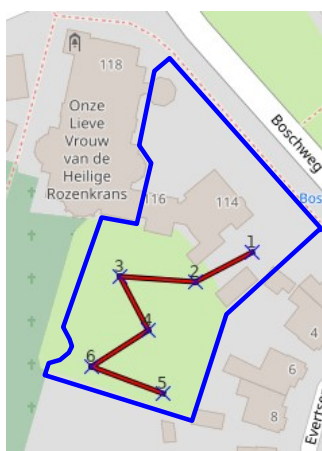
BST1: Spoor baksteenfragmenten

HKB1: Spoor houtskoolbrokken

Legenda

	grind, grindig		Opgebracht en omgewerkt
	veen, humeus		A-horizont
	zand, zandig		B-horizont
	leem, siltig		AC-horizont
	BST1 spoor baksteen		BC-horizont
	AWF1 spoor aardewerkfragmenten		C-horizont, dekzand
	HKB1 spoor houtskoolbrokken		C-horizont, Brabants leem

Figuur 39: Schematische weergave van boorprofielen.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

nr.	grens (cm -mv)	grond- soort	bijmenging	mediaan	kleur	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	bodem- horizonten	overig
	boven	onder							
1									beschrijver: F. Roodenburg
	0	15	grind	matig zandig; matig humeus	matig grof grind	donker-bruin- grijs	spoor baksteen		basis scherp; opgebrachte grond
	15	45	zand	zwak siltig; zwak grindig; matig humeus	matig fijn	donker-bruin- grijs	spoor aardewerkfragmenten		basis scherp; opgebrachte grond; wit industrieel aardewerkfragment; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	45	60	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs-bruin			basis scherp; omgewerkte grond; opgebrachte grond; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	60	65	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs			basis scherp; opgebrachte grond; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	65	85	zand	zwak siltig; zwak humeus	matig fijn	bruin-grijs			basis scherp; omgewerkte grond; zand matig afgerond; matig kleine spreiding; spoor leembrokjes
	85	90	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs			basis scherp; omgewerkte grond; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	90	125	zand	sterk humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-zwart- bruin		A-horizont	basis scherp; omgewerkte grond; zand matig afgerond; matig kleine spreiding; spoor leembrokjes
	125	145	zand	zwak humeus; zwak siltig	matig fijn	bruin-grijs		AC-horizont	houtresten; basis scherp; omgewerkte grond; zand matig afgerond; spoor zandbrokjes; matig kleine spreiding
	145	170	zand	zwak siltig	matig fijn	lichtgrijs	spoor roestvlekken	C-horizont	basis geleidelijk; bovenin roestvlekken; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	170	200	leem	sterk zandig		grijs		C-horizont	
2									beschrijver: F. Roodenburg
	0	50	zand	matig humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-bruin- grijs		A-horizont	basis geleidelijk; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	50	85	zand	matig humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-bruin- grijs		A-horizont	basis scherp; mogelijk oude akkerdek, ijzerconcreties; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	85	95	zand	zwak siltig; zwak humeus	matig fijn	bruin		B-horizont	basis geleidelijk; zand matig afgerond; matig kleine spreiding

nr.	grens (cm -mv)		grond-soort	bijmenging	mediaan	kleur	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	bodem-horizonten	overig
	boven	onder								
3	95	150	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs			C-horizont	zand matig afgerond; matig kleine spreiding
										beschrijver: F. Roodenburg
	0	75	zand	matig humeus; zwak siltig	matig fijn	grijs-bruin			A-horizont	basis geleidelijk; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	75	110	zand	matig humeus; zwak siltig	matig fijn	bruin-grijs		spoor baksteen	A-horizont	oranjerode baksteenspikkels; basis scherp; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	110	160	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs	weinig roestvlekken		C-horizont	basis scherp; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
4	160	200	leem	sterk zandig		grijs	spoor roestvlekken		C-horizont	
										Beschrijver: F. Roodenburg
	0	45	zand	sterk humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-grijs-bruin			A-horizont	basis geleidelijk; ijzerconcreties; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	45	70	zand	sterk humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-grijs-bruin			A-horizont	basis scherp; spoor zwarte vlekken; spoor zandbrokjes; matig kleine spreiding; zand matig afgerond
5	70	155	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs			C-horizont	zand matig afgerond; matig kleine spreiding
										beschrijver: F. Roodenburg
	0	60	zand	matig humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-bruin-grijs			A-horizont	spoor bruine vlekken; bevat brokken B-horizont, fragmenten doorzichtig vensterglas, kachelgrit; zand matig afgerond; matig kleine spreiding; basis scherp
	60	75	zand	zwak siltig; zwak humeus	matig fijn	bruin		spoor houtskoolbrokken	B-horizont	basis geleidelijk; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	75	80	zand	zwak siltig; zwak humeus	matig fijn	bruin			BC-horizont	basis geleidelijk; spoor zwarte vlekken; matig kleine spreiding; zand matig afgerond
6	80	148	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs	spoor roestvlekken		C-horizont	basis scherp; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	148	150	leem	sterk zandig		lichtgrijs			C-horizont	
										beschrijver: F. Roodenburg
	0	70	zand	matig humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-grijs-bruin			A-horizont	basis scherp; ijzerconcreties; zand matig afgerond; matig kleine spreiding

nr.	grens (cm -mv)		grond-soort	bijmenging	mediaan	kleur	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	bodem-horizonten	overig
	boven	onder								
	70	80	zand	sterk humeus; zwak siltig	matig fijn	donker-grijs-zwart			A-horizont	basis scherp; mogelijk spoor; zand matig afgerond; matig kleine spreiding
	80	120	zand	zwak siltig	matig fijn	licht-geel-grijs	spoor roestvlekken		C-horizont	zand matig afgerond; matig kleine spreiding

Coördinaten van de boringen:

nr.	X (m RD)	Y (m RD)	Z (cm NAP)
1	157266	404298	787
2	157250	404290	781
3	157230	404292	783
4	157237	404277	774
5	157241	404260	775
6	157222	404267	776